

Broj: 01-37-6-441-2/16
Dana: 01.06.2016. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 01-06-2016			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01.02-	37-	1581	16

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE

**PREDMET: Izvještaj o zaštiti ličnih podataka u Bosni i Hercegovini
za 2015. godinu, dostavlja se.-**

U skladu sa članom 40. stav 1. tačka c. Zakona o zaštiti ličnih podataka u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 49/06 i 76/11) dostavljamo vam Izvještaj o zaštiti ličnih podataka u Bosni i Hercegovini za 2015. godinu.

Izvještaj dostavljamo na službenim jezicima i pismima kao i u elektronskoj formi.

Prilog:

- Izvještaj o zaštiti ličnih podataka (3X)
- CD

S poštovanjem,

Dostavljeno:

- Naslovu
- U spis

Broj: 01-37-6-441-1/16
Datum: 14.04.2016.

IZVJEŠĆE O ZAŠTITI OSOBNIH PODATAKA U BOSNI I HERCEGOVINI ZA 2015. GODINU

Sarajevo, ožujak 2016. godine

*Sarajevo-Sarajevo, Vilsonovo šetalište broj 10. -Вилсоново шеталиште број 10.,
Tel/Тел ++387 33 726 250, faks/факс 726 251*

I. UVOD

Ovo je osmo Izvješće o zaštiti osobnih podataka koji Agencija za zaštitu osobnih podataka u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: Agencija) podnosi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine.

Zakonodavni okvir koji se odnosi na zaštitu osobnih podataka, uključuje Ustav Bosne i Hercegovine,¹ usvojene međunarodne dokumente i domaće propise.

Ustav BiH jamči zaštitu svih ljudskih prava i temeljnih sloboda predviđenih Europskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda i njenih protokola, te samim tim prava na privatni i obiteljski život, dom i prepisku: „Prava i slobode predviđeni u Europskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda i u njenim protokolima izravno se primjenjuju u Bosni i Hercegovini. Ovi akti imaju prioritet nad svim ostalim zakonima.“

Također, Bosna i Hercegovina je ratificirala Konvenciju Vijeća Europe za zaštitu osoba glede automatske obrade osobnih podataka (ETS br. 108) (u daljem tekstu: Konvencija 108), koja je od ključnog značaja za osiguranje prava na privatnost. Konvencija 108 jamči pravo na privatnost, pa time i zaštitu osobnih podataka svake fizičke osobe.

Slijedom Ustava BiH i navedene međunarodne Konvencije 108, Bosna i Hercegovina je donijela Zakon o zaštiti osobnih podataka („Službeni glasnik BiH“ broj: 49/06, 76/11 i 89/11) (u daljem tekstu: Zakon).

Domaći zakon odražava odredbe Direktive 95/46 EC Europskog parlamenta i Vijeća od 24.10.1995. o zaštiti pojedinaca glede obrade osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka. Inkorporiranjem Direktive, koju su u domaći zakon obvezne primijeniti samo članice EU i zemlje kandidati za članstvo, dokazali smo da je naša zemlja postigla usklađenost sa europskim standardima u formalnom smislu.

U Bosni i Hercegovini postoje četiri kaznena zakona i svaki od tih zakona propisuje kazneno djelo „nedozvoljeno korištenje osobnih podataka.“

Sudbena zaštita osobnih podataka je osigurana i kroz parnični postupak za naknadu štete po Zakonu o obveznim odnosima.

Jedno od temeljnih načela upravnog postupka „zaštita prava građana i zaštita javnog interesa“ jamči zaštitu prava stranaka u postupku, pa i zakonitu obradu osobnih podataka.

Potpisivanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica i Bosne i Hercegovine, preuzeta je obveza usklađivanja zakonodavstva koje se odnosi na zaštitu osobnih podataka, sa pravom Zajednice i drugim europskim i međunarodnim zakonodavstvom o privatnosti. Ovim Sporazumom, Bosna i Hercegovina se obvezala da će uspostaviti neovisno nadzorno tijelo sa dovoljno financijskih i ljudskih potencijala s ciljem provođenja nacionalnog zakonodavstva o zaštiti osobnih podataka.

¹ Kako bi se izbjeglo opterećavanje teksta i postiglo njegovo lakše praćenje, u daljem tekstu Izvješća će biti korištena skraćenica BiH uz pravni akt ili instituciju, koji u svom nazivu imaju riječi Bosna i Hercegovina

Sarajevo-Carajeevo, Vilsonovo šetalište broj 10. -Вилсоново шеталиште број 10.,

Tel/Тел ++387 33 726 250, факс/факс 726 251

Prema Izvješću Europske komisije o napretku Bosne i Hercegovine u 2015. godini, postignut je izvjestan napredak u oblasti zaštite osobnih podataka. U Izvješću se navodi: „Zaštita osobnih podataka u Bosni i Hercegovini je djelomično usklađena sa europskim standardima. Potrebno je povećati razinu kadrovske popunjenosti Agencije za zaštitu osobnih podataka. Broj pritužbi koje su upućene Agenciji je povećan sa 107 u 2013. na 140 u 2014. godini. Agencija je nastavila sa obučavanjem državnih službenika na državnoj i entitetskoj razini. Ipak, bilo je pokušaja da se uvođenjem kontradiktornih odredbi u posebne zakone izmijeni opći režim zaštite osobnih podataka. Ne postoji zakonska obveza koja nalaže da se Agencija mora konsultirati o nacrtima zakona koji sadrže odredbe o osobnim podacima.“

II. SEKTORSKA ZAŠTITA OSOBNIH PODATAKA

U ovom poglavlju, zbog aktuelnosti ovih tema u izvještajnom razdoblju, izdvojićemo zaštitu osobnih podataka u tužiteljstvima i ukazati na značaj zaštite osobnih podataka za međunarodnu suradnju. Osvrnuti ćemo se i na problematiku u vezi sa Zakonom o slobodi pristupa informacijama, točnije realizaciju zaključka Parlamentarne skupštine BiH koji je donesen prilikom usvajanja Izvješća o zaštiti osobnih podataka za 2011. godinu.

2.1. Zaštita osobnih podataka i Tužiteljstvo BiH

Tužiteljstvo Bosne i Hercegovine nastavilo je istragu protiv ravnatelja Agencije, koju je pokrenulo u srpnju u 2014. godini, o čemu smo detaljno informirali u Izvješću za 2014. godinu.

U cilju okončanja nesigurnosti u koju je doveden donošenjem naredbe Tužiteljstva BiH, a imajući u vidu činjenicu da se radi o jednostavnom predmetu, ravnatelj Agencije obratio se Sudu Bosne i Hercegovine, tražeći zaštitu prava i kažnjavanje postupajućeg tužitelja u skladu sa člankom 211. Zakona o kaznenom postupku BiH, koji glasi: „(1) Sud može u tijeku postupka kazniti novčanom kaznom do 5.000 KM tužitelja, branitelja, punomoćnika, zakonskog zastupnika ili oštećenog, ako su njihovi postupci očigledno upravljani na odugovlačenje kaznenog postupka. (2) O kažnjavanju Tužitelja obavijestit će se Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće Bosne i Hercegovine, a o kažnjavanju branitelja obavijestit će se nadležna advokatska komora.“

Predmetni tužitelj zlonamjerno odugovlači postupak, ne postupa u razumnom roku, bez opravdanih razloga ne okončava istragu te na taj način sprječava pristup Sudu, što je u suprotnosti sa člankom 6. stavak 1. Europske konvencije o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda i člankom 13. Zakona o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine, koji glasi: „(1) Osumnjičeni, odnosno optuženi ima pravo da u najkraćem razumnom roku bude izveden pred Sud i da mu bude suđeno bez odlaganja. (2) Sud je dužan da postupak provede bez odugovlačenja i onemogući svaku zlouporabu prava koja pripadaju osobama koje sudjeluju u postupku. (3) Trajanje pritvora mora biti svedeno na najkraće nužno vrijeme.“ Radi se o pravu na suđenje u razumnom roku koje su mnoge države osigurale dodatno i posebnim zakonima.

Ne postoji ni jedna okolnost koju treba istražiti i svako daljnje odugovlačenje postupka je besmisleno i predstavlja kršenje prava na suđenje u razumnom roku. Radi se o pravnom, a ne faktičkom pitanju. Nesporno je da su inspektori Agencije vršili inspeksijske nadzore u tužiteljstvima u BiH što predstavlja temelj sumnje da je ravnatelj počinio kazneno djelo zlouporabe službenog položaja. Za Tužiteljstvo BiH je sporna nadležnost Agencije za vršenje inspekcije zbog njihovog uvjerenja da tužiteljstva nisu javna tijela pa time ni kontrolori u skladu sa Zakonom.

Dakle, tražio se pristup sudu, a Sud BiH je dužan da to omogući, odnosno da onemogući svaku zlouporabu prava koja pripadaju osobama koje sudjeluju u postupku.

Nažalost, Sud Bosne i Hercegovine u svom odgovoru je iznio stajalište da „u ovoj fazi nema instrument koji bi se mogao umiješati i intervenirati kod Tužiteljstva BiH u predmetu u kojem je donesena naredba tog Tužiteljstva o vođenju istrage, jer se članak 211. ZKP primjenjuje u fazi glavne rasprave pred Sudom.“ Članak 13. „pravo na suđenje bez odlaganja“ i članak 211. „kaznjavanje za odugovlačenje postupka“ nalaze se u ZKP-u BiH u „Prvom dijelu – Opće odredbe“ i to u Glavi I. „Temeljna načela“ odnosno u Glavi XVIII „Ostale odredbe“ i sasvim logično odnose se na kompletan postupak, a ne samo u fazi glavne rasprave koja je u ZKP-u BiH regulirana u „Drugom dijelu - Tijek postupka“.

Pretpostavljamo, da upravo ohrabreno ovakvim stavom Suda BiH, od 01.04.2015, Tužiteljstvo BiH, dana 10.04.2015. pozvalo je ravnatelja Agencije kao osumnjičenog radi ispitivanja u istrazi. Ovom prilikom ravnatelj se sumnjiči da je „Od početka 2014. godine pa nadalje odbijali i izbjegavali da u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti osobnih podataka spriječe instituciju xxxxxxxx i njenog ravnatelja XY da ne vrši zlouporabu službenog položaja, zlouporabljajući osobne podatke YX, na način da je XY iz personalnog dosijea pribavio nalaz o zdravstvenom stanju YX i koristio ga u građanskoj parnici pred Osnovnim sudom xxxxxxx, o čemu je YX ovaj događaj prijavila i Agenciji za zaštitu osobnih podataka.“ Naime, Tužiteljstvo BiH zlouporabilo je prijavu neuke osobe koja nije bila zadovoljna rješenjem Agencije i koja je imala legitimno pravo da zaštitu svojih prava traži pred Sudom BiH u upravnom sporu.

Prije nego što je postupajući tužitelj postavio pitanje ravnatelju o dodatnoj prijavi koja je protiv njega podnesena, osumnjičeni ravnatelj izjavio je da ne želi davati bilo kakvo izjašnjenje i da ovo uopće ne smatra kaznenim postupkom, nego isključivo njegovim osobnim progonom. Nakon toga, postupajući tužitelj je morao konstatirati da je ispitivanje završeno. Od tada, 27.04.2015. Tužiteljstvo BiH nije poduzelo ni jednu procesnu radnju u ovom predmetu.

Nadalje, u istom slučaju, kao što smo izvijestili u Izvješću za 2014. godinu, Agencija je izdala prekršajni nalog glavnom tužitelju Tužiteljstva BiH zbog toga što je kao odgovorna osoba, koja rukovodi radom Tužiteljstva BiH, onemogućio službenoj osobi Agencije da u Tužiteljstvu BiH obavi redoviti inspekcijski nadzor u vezi sa zakonitom obradom osobnih podataka i ispunjavanje obveza propisanih Zakonom.

Okrivljeni je zatražio sudbeno odlučivanje, a Općinski sud u Sarajevu rješenjem obustavio postupak „... jer nema dokaza da je okrivljeni počinio prekršaj za koji se tereti.“ Nezadovoljni ovakvim rješenjem Agencija je izjavila žalbu Kantonalnom sudu u Sarajevu, u skladu sa člankom 84. Zakona o prekršajima Federacije BiH, zbog:

01. bitne povrede prekršajnog postupka,
02. povrede materijalnog propisa o prekršaju i
03. odluke.

Kantonalni sud u Sarajevu odbio je žalbu kao neutemeljenu i potvrdio prvostupanjsko rješenje. U obrazloženju rješenja Kantonalni sud je korektno prenio razloge žalbe. Međutim, u istom obrazloženju kao temelj za odbijanje žalbe navodi: „Kako žalitelj žalbom upravo pobija prvostupanjsko rješenje zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, te se ovaj Sud shodno odredbama članka 88. Zakona o prekršajima Federacije BiH nije ni upuštao u meritum razmatranja žalbe.“ Stavak 1. članka 88. glasi: „Nepravovremenu, nepotpunu ili nedopuštenu žalbu odbacit će drugostupanjski sud rješenjem, ako to nije učinio prvostupanjski sud.“ Sud u izreci

rješenja odbija žalbu jer je neutemeljena, a u obrazloženju konstatira da se „nije upuštao u meritum razmatranja žalbe“ što je pravni nonsens. Sud je odbio žalbu koju je trebao odbaciti ili sud ne pravi razliku između ova dva instituta. Sud je izmislio razloge žalbe, što je zabrinjavajuće. Iskreno, Agencija nije očekivala, kada je izdala prekršajni nalog, da će se u postupku koji slijedi stvari drugačije odvijati.

Nameće se logičan zaključak da je jedini cilj pokretanja istrage protiv ravnatelja bilo izazivanje straha što postaje sastavni dio funkcioniranja ovog društva i države. Tim gore je, što to dolazi od institucije koja je utemeljena da bi osigurala vladavinu prava i poštovanje ljudskih prava. Za očekivati je bilo da će Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće onemogućiti ovakvo proizvoljno postupanje Tužiteljstva BiH. Naša očekivanja bila su nerealna.

Države se u demokratskom svjetlu najbolje legitimiraju upravo odnosom prema ljudskim pravima što uključuje i odnos prema tijelima koja se bave zaštitom ljudskih prava i postupak Tužiteljstva BiH u tom smislu je neprihvatljiv. Imajući u vidu sve naprijed navedeno izjave predstavnika tijela gonjenja „da nema nedodirljivih“ izazivaju zebnju. Naime, pošten čovjek mora biti nedodirljiv za državu i ovo je svojevrsno ruganje pravnoj maksimi „Bolje sto krivih na slobodi nego jedan nevin u zatvoru“.

I naredna točka je na određeni način povezana sa ovim slučajem.

2.2. Zaštita osobnih podataka i međunarodna suradnja

Kao što je već rečeno Bosna i Hercegovina se višestruko obvezala da će osigurati adekvatnu zaštitu osobnih podataka kao jedno od temeljnih ljudskih prava, što podrazumijeva i pozitivne i negativne obveze. Ovdje ćemo iznijeti osvrt na značaj zaštite osobnih podataka kao javnog interesa, u kontekstu međunarodne suradnje. Ističemo da nema međunarodne suradnje, koja uključuje obradu osobnih podataka, bez adekvatne zaštite osobnih podataka.

Zakonom su propisana opća pravila za obradu osobnih podataka kojih su dužni da se pridržavaju svi kontrolori. Isto uključuje i pravila za prijenos podataka u inozemstvo. Imajući u vidu da je Bosna i Hercegovina podnijela zahtjev za članstvo u Europskoj uniji to podrazumijeva i suradnju sa tijelima Europske unije. Samim tim zaštita osobnih podataka dobija na značaju, ali sada ne samo kao pravo pojedinca već i kao javni interes. Zaštita osobnih podataka predstavlja i javni interes jer bez iste nema ni gospodarskog napretka odnosno gospodarske suradnje, a ni u polju provođenja zakona odnosno suradnji javnih tijela.

Ovdje ćemo se osvrnuti samo na suradnju sa dva tijela Europske unije i to sa Europol-om i Eurojust-om, kako bi se shvatio značaj zaštite osobnih podataka u tom kontekstu.

Bosna i Hercegovina je potpisala Strateški sporazum o suradnji između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Ureda Europske policije (Europol). Ovim sporazumom je naznačeno da se osobni podaci neće moći razmjenjivati do potpisivanja Operativnog sporazuma. Sasvim je jasno da neće doći do potpisivanja Operativnog sporazuma sa Europol-om dok Bosna i Hercegovina ne osigura adekvatnu zaštitu osobnih podataka. Agencija je u proteklom razdoblju, o čemu smo izvještavali i ranije, ostvarila dobru suradnju (obuke, sastanci i sl.) sa relevantnim tijelima u cilju postizanja traženih uvjeta. Osim toga, Agencija je sukladno svojim nadležnostima, bez ikakvih smetnji, vršila inspeksijske nadzore u policijskim tijelima, postupala po prigovorima, te izdavala prekršajne naloge. Te aktivnosti Agencije su ojačale legitimitet i kapacitet policijskih tijela za međunarodnu suradnju i profesionalan rad. Agencija će nastaviti sa ovim aktivnostima što će, nadamo se, doprinijeti što skorijem potpisivanju Operativnog sporazuma sa Europol-om.

Kada je u pitanju suradnja sa Jedinicom Europske unije za suradnju u pravosuđu (Eurojust) situacija je sasvim drugačija. Bosna i Hercegovina je iskazala interes za suradnju sa Eurojust-om. U tom smislu pokrenuti su pregovori između predstavnika institucija iz BiH i Eurojust-a u kojima su sudjelovali predstavnici i Agencije, a sve u cilju unaprijeđenja suradnje. Međutim, s obzirom na činjenicu da je Tužiteljstvo BiH pokrenulo istragu protiv ravnatelja Agencije, do okončanja postupka, Agencija je suspendovala sve aktivnosti prema tužiteljstvima. Nepotrebno je i govoriti da se ovo negativno odrazilo na potpisivanje Operativnog sporazuma između Eurojust-a i Bosne i Hercegovine, odnosno dvije godine blokiralo isti.

Ponavljamo, Eurojust je odmah izrazio zabrinutost i žaljenje zbog činjenice da je Agencija primorana obustaviti planirane aktivnosti u tužiteljstvima, naglašavajući neophodnost djelovanja Agencije kao neovisnog tijela, u svim područjima obrade osobnih podataka, pa i u ovom. Izenađuje odsutnost reakcije domaćih institucija imajući u vidu neophodnost međunarodne suradnje u borbi protiv najtežih oblika kriminala. Na ovaj način se izravno onemogućava tijelima iz Bosne i Hercegovine da u punom kapacitetu razmjenjuju informacije sa partnerskim institucijama. O značaju i aktualnosti zaštite osobnih podataka u Europskoj uniji govori i činjenica da je jedan od glavnih prioriteta Europske komisije, u ovoj godini, upravo reforma zaštite osobnih podataka.

2.3. Policijska hapšenja i zaštita osobnih podataka

U svim prethodnim izvješćima obrađivana su određena pitanja u vezi sa obradom i zaštitom osobnih podataka u policijskom sektoru. To je sasvim logično imajući u vidu značaj poslova koje policija radi, a s druge strane opsega i osjetljivosti osobnih podataka koje policija obrađuje. Agencija je generalno zadovoljna napretkom koji je učinjen u tom sektoru. Poboļjšani su propisi i praksa, a posebno treba istaći zainteresiranost policijskih službenika za zaštitu osobnih podataka u obavljanju svakodnevnih poslova. Međutim, ima još mnogo toga što treba mijenjati u ovom sektoru kako bi policija učinkovito radila svoj posao, a s druge strane poštovala ljudska prava. O tome govore i izjave nekih visoko pozicioniranih policijskih službenika da im Zakon o zaštiti osobnih podataka predstavlja problem u borbi protiv kriminala, što nije tačno.

Ovdje ćemo se osvrnuti na pojavu koja je postala praksa, a u vezi je sa policijskim poslovima. Naime, policijska tijela čine dostupnim osobne podatke medijima ili omogućavaju pristup istim protivno zakonskim odredbama, prije svega načelu, koje obvezuje policijska tijela kao kontrolore, da „osobne podatke koje prikuplja za posebne, izričite i zakonite svrhe ne obrađuje na bilo koji način koji nije sukladan tom svrhom“. Imajući u vidu činjenicu da su mediji izuzeti od Zakona, Agencija može prema istim djelovati samo sa apelima. Pravljenje predstave za javnost od kaznenih postupaka šteti i privatnom i javnom interesu. Nameće se pitanje kako određeni mediji imaju ekskluzivitet da dobiju određenu informaciju i da li iza toga postoji određeni oblik korupcije.

Snimci sa hapšenja osumnjičenih, u potpuno privatnom ambijentu, pa i u donjem rublju, ne mogu predstavljati javni interes. Pretresanje i hapšenje osumnjičenih predstavlja zadiranje u njihovu privatnost za što policija ima ovlaštenje. Radi se o tome da zadiranje države, preko policijskih tijela, u pravo na privatni život glede obrade osobnih podataka mora biti zakonito. Obavljanje policijskih ovlaštenja podrazumijeva i obradu osobnih podataka, ali to mora biti sukladno načelima zakonite obrade osobnih podataka. To znači da se policijsko ovlaštenje primjenjuje na način koji ima najmanje štetne posljedice za nositelja podataka, što nas dovodi do tzv. proporcionalnosti, odnosno načela da se osobni podaci obrađuju samo u opsegu i mjeri koji je neophodan za ispunjenje određene svrhe.

Nije najjasnije čiji su snimci sa hapšenja. Jesu li policijski? Ako jesu nameću se mnoga pitanja, poput: koji je pravni temelj i svrha, kako su učinjeni dostupnim medijima itd. Zakon o policijskim službenicima poznaje ovlaštenje policije da obavlja audio i video snimanje, ali na javnom mjestu i

Sarajevo-Carajewo, Vilsonovo šetalište broj 10. - Вилсоново шеталиште број 10.,

Tel/Ten ++387 33 726 250, faks/faks 726 251

obvezu da ti uređaji budu lako uočljivi. Zakon o kaznenom postupku poznaje snimanje poduzetih radnji u kaznenom postupku audio-vizualnim sredstvima. Međutim i tu je zakonodavac bio jasan, a to je da se snimci ne mogu javno pokazivati bez pismenog odobrenja stranaka i sudionika snimanja. Ako su medijski, nameću se pitanja druge vrste: otkud mediji na hapšenju, ekskluzivnost pojedinih medija pristupa informacijama i sl.

Naravno, ovo se ne odnosi samo na pravo osumnjičenog, odnosno obrane, već i na prava žrtava i svjedoka. Neprihvatljivo je da majka za smrt djeteta sazna preko medija i o tome moraju voditi računa i mediji, ali i oni koji im daju te podatke ili omogućavaju pristup tim podacima. Europski standardi su i u tom dijelu jasni. Agencija će po ovim pitanjima, u okviru svojih nadležnosti, u narednom razdoblju poduzeti određene aktivnosti sa relevantnim institucijama.

Za Agenciju nema dvojbe da su javna tijela obvezna informirati javnost o svom radu pa i proaktivnim pristupom. Međutim, to mora biti uravnoteženo između prava na informaciju i prava na zaštitu osobnih podataka i za to postoje standardi. Treba praviti razliku između javnog interesa i javnog interesiranja jer se ne radi o jednoznačnim pojmovima. Ono što je predmet javnog interesiranja ne mora značiti i da je javni interes kao mjerljiva vrijednost. Naprotiv, nekada je javni interes suprostavljen javnom interesiranju, ali to je pitanje za druge institucije.

2.4. Zakon o slobodi pristupa informacijama

Zaštitu osobnih podataka u 2015. godini obilježila je zlouporaba ovog prava od strane javnih tijela. Pojava je da se javna tijela proizvoljno pozivaju na zaštitu osobnih podataka i odbijaju zahtjeve za pristup informacijama. Primjeri za ovo su odbijanje davanja podataka o naknadama članova Upravnog odbora Agencije za osiguranje depozita BiH te odbijanje Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća da odobri pristup imovinskim kartonima tužitelja. Logično je da pravo na zaštitu privatnosti ne može biti razlog za odbijanje zahtjeva za pristup informacijama o nesmetanom prelasku državne granice osoba za kojima je raspisana potjernica. Agencija je mišljenja da su se u ovim i sličnim slučajevima javna tijela neutemeljeno pozvala na zaštitu osobnih podataka i da su njihove odluke proizvoljne. Uvjereni smo da javna tijela nisu cijenili javni interes, što im je bila obveza, jer da jesu njihova odluka bi bila sasvim drugačija. Ovim se nastavlja praksa da se ide iz krajnosti u krajnost pa u jednom slučaju se objavljuju podaci kojui ne bi smjeli, a u drugom sprječava objavljivanje podataka koji predstavljaju javni interes.

Ističemo da je Agencija, u području slobode pristupa informacijama, ukazivala na značaj zaštite prava na privatni život glede obrade osobnih podataka, a pri tome naglašavajući i potrebu ocjene javnog interesa u svakom konkretnom slučaju. Ovo je pokazatelj da bez istinskih napora javnih tijela izostaju i očekivani rezultati glede pravilne primjene zakonskih propisa. Agencija apelira na sva javna tijela da prilikom odlučivanja po zahtjevima za slobodu pristupa informacijama uvijek cijene i javni interes, a ne da neutemeljenim pozivanjem na zaštitu osobnih podataka prave štetu i pravu na zaštitu osobnih podataka i pravu na slobodu pristupa informacijama.

Ovdje dolazimo do značaja zaključka koji je Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine usvojila razmatrajući Izvješće Agencije za 2011. godinu. Ovim zaključkom obvezano je Vijeće ministara BiH da Zakon o slobodi pristupa informacijama učini učinkovitim. Upravo zbog loših rješenja u Zakonu o slobodi pristupa informacijama javna tijela se mogu proizvoljno pozivati na zaštitu osobnih podataka i odbijati zahtjeve bez ikakve odgovornosti. Ured za reviziju institucija BiH je u okviru provedene revizije učinka analizirao transparentnost rada institucija BiH. S tim u svezi dao je sljedeću preporuku Vijeću ministara BiH: „Provođenje odgovarajućih aktivnosti na predlaganju izmjena i dopuna zakona usmjerenih na poboljšanje postojećeg zakonskog okvira o slobodi pristupa informacijama u BiH kojima bi trebala biti obuhvaćena i potpuna realizacija zaključka PS BiH, a koja se tiče usuglašavanja propisa.“

I poslije svega Vijeće ministara BiH odnosno Ministarstvo pravde BiH je iznijelo tvrdnje da je na temelju pozitivnih zakonskih propisa Agencija nadležna za izmjene i dopune Zakona o slobodi pristupa informacijama u BiH. Nije poznato koji je to pozitivni zakonski propis koji tu obvezu stvara Agenciji. U biti ovdje je sve jasno osim razloga zbog čega Ministarstvo pravde BiH ne želi da uradi svoj posao. Ovim se održava neprihvatljivo stanje glede ostvarivanja prava na slobodu pristupa informacijama, ali i neutemeljeno pripisivanje Agenciji da je ona odgovorna za to stanje.

III. RAD AGENCIJE ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA U BOSNI I HERCEGOVINI

3.1. Nadležnosti

Agencija je samostalna upravna organizacija utemeljena da bi osigurala zaštitu osobnih podataka u Bosni i Hercegovini. U tom smislu, člankom 40. Zakona definirane su nadležnosti Agencije:

- ❖ nadgledanje provođenja odredbi ovog Zakona i drugih zakona o obradi osobnih podataka,
- ❖ postupanje po podnesenim prigovorima nositelja podataka,
- ❖ podnošenje Parlamentarnoj skupštini BiH godišnjeg izvješća o zaštiti osobnih podataka, koji treba da bude dostupan javnosti,
- ❖ praćenje uvjeta za zaštitu osobnih podataka davanjem prijedloga za usvajanje ili izmjenu zakona koji se odnosi na obradu osobnih podataka, te davanje mišljenja s prijedlozima tih zakona i staranje o ispunjavanju kriterija zaštite podataka koji proističu iz međunarodnih sporazuma obvezujućih za Bosnu i Hercegovinu.

3.2. Ovlaštenja

U cilju obavljanja poslova i zadataka, zakonodavac je Agenciji dao sljedeća ovlaštenja:

- ❖ putem inspekcije vrši nadzor nad ispunjavanjem obveza propisanih ovim Zakonom,
- ❖ vodi Središnji registar,
- ❖ prima primjedbe i prigovore građana koje se odnose na kršenje ovog Zakona,
- ❖ donosi provedbene propise, smjernice ili druge pravne akte, sukladno Zakonu,
- ❖ nalaže blokiranje, brisanje ili uništenje podataka, privremenu ili trajnu zabranu obrade, upozorava ili opominje kontrolora,
- ❖ izriče kazne u prekršajnom postupku, odnosno podnosi zahtjev za pokretanje postupka sukladno ovim Zakonom,
- ❖ daje savjete i mišljenja u vezi sa zaštitom osobnih podataka,
- ❖ surađuje sa sličnim tijelima u drugim državama,
- ❖ vrši druge dužnosti propisane Zakonom,
- ❖ vrši nadzor nad iznošenjem osobnih podataka iz Bosne i Hercegovine.

Ovim ovlaštenjima stvorena je realna pretpostavka da se Agencija adekvatno bavi zaštitom osobnih podataka. Agencija u ocjeni zakonitosti obrade osobnih podataka u svakom konkretnom slučaju mora da odgovori na četiri pitanja, i to:

1. Da li je došlo do miješanja u ovo pravo?
2. Da li je miješanje sukladno zakonu?
3. Da li se obrada vrši u svrhu ostvarenja jednog od legitimnih ciljeva?
4. Da li je miješanje neophodno i proporcionalno u demokratskom društvu?

3.3. Neovisnost Agencije

Neovisnost Agencije je jedna od ključnih čimbenika za realizaciju međunarodno preuzetih obveza i za učinkovit i pravilan rad Agencije. Potpuna neovisnost Agenciji daje legitimitet da se bavi povjerenim poslovima. Zbog značaja neovisnosti Agencije kao jednog od ključnih instituta zaštite osobnih podataka i u ovom izvješću ćemo se osvrnuti na isto.

Prije svega nadzorna tijela moraju imati neovisnu organizaciju. Članak 35. Zakona u stavcima (1) i (2) propisuje „Agencija je samostalna upravna organizacija utemeljena da bi se osigurala zaštita osobnih podataka, na čijem je čelu ravnatelj“ i „Agencija djeluje potpuno neovisno u obavljanju dužnosti koje su joj povjerene“. Ravnatelja i zamjenika ravnatelja Agencije imenuje Parlamentarna skupština BiH, koja ih može suspendirati i razriješiti prije isteka mandata u taksativno nabrojanim okolnostima u članku 45. Zakona. Ovim rješenjem je ojačan legitimitet Agencije iza koga stoji Parlamentarna skupština BiH. Agencija ne podnosi izvješće o radu Parlamentarnoj skupštini BiH, već izvješće o zaštiti osobnih podataka, čime se želi spriječiti utjecaj na Agenciju. To ni u kom slučaju ne isključuje odgovornost i profesionalnost u radu Agencije, već ih osnažuje. Neovisnost za sobom povlači zabranu obavljanja bilo kojih profitabilnih djelatnosti i drugih djelatnosti koje bi mogle ugroziti uvjerenje u njenu neovisnost. Naglašavamo pojam „uvjerenje“ koji spada u subjektivni sud pojedinca o neovisnosti Agencije.

Financijska neovisnost Agencije kao posebnog proračunskog korisnika osigurana je člankom 36. Zakona, koji regulira da se sredstva potrebna za financiranje rada Agencije osiguravaju iz proračuna institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine. Međutim, sam postupak usvajanja Zakona o proračunu otvara mogućnosti utjecaja na Agenciju, te bi bilo potrebno osigurati veći utjecaj Parlamentarne skupštine BiH u tom dijelu.

Uposleni u Agenciji imaju status državnih službenika i uposlenika. Problem predstavlja sadašnje rješenje u Zakonu o državnoj službi u institucijama BiH, gdje se u postupku prijema državnih službenika kao korektiv nalazi Agencija za državnu službu. Sudjelovanje ravnatelja je simbolično što je svakako neprihvatljivo i negativno utječe na neovisnost Agencije. Zakon o državnoj službi u institucijama BiH od ovog zakona izuzima uposlene u Centralnoj banci BiH i u Uredu ombudsmena za ljudska prava u BiH. Međutim, nameće se načelno pitanje zbog čega samo ove dvije institucije. Državni službenici Agencije postupaju u predmetima gdje se kao kontrolor pojavljuje Agencija za državnu službu što dovodi u pitanje njihovu nepristrasnost.

Agencija nije klasično tijelo uprave, jer njen glavni zadatak je da nadzire provođenje zakona kojima je regulirana obrada i zaštita osobnih podataka, što podrazumijeva ocjenu zakonitosti obrade osobnih podataka. Ovo su samo neki od temelja i parametara po kojima se Agencija bitno razlikuje od drugih upravnih organizacija i ona svakako treba biti pozicionirana u neovisna tijela u punom kapacitetu u svim zakonima koji reguliraju to pitanje.

Agencija mora imati kapacitete za obavljanje povjerenih nadležnosti i ovlaštenja. Trenutno Agencija, i pored svih ograničenja (broj uposlenih, proračun, smještaj, vozila i sl.), obavlja sve poslove koji su joj povjereni. Obavlja inspekcijske nadzore, postupa po prigovorima, daje mišljenja, izdaje prekršajne naloge, postupci pred sudovima, održava Središnji registar i drugo.

Agencija je ovlaštena da izdaje autoritativne naloge. Kada Agencija uoči nezakonitu obradu osobnih podataka, nalaže mjere koje je kontrolor dužan da poduzme u roku od 15 dana i da o tome informira Agenciju. Isti član propisuje da Agencija može da zahtijeva od kontrolora ili obraditelja da joj dostavi informaciju ili uvid u bilo koji dokument i evidenciju u kojima mogu da budu osobni podaci. Agencija ima pravo da uđe u prostorije u kojima se vrši obrada osobnih podataka, državne i službene tajne ne predstavljaju prepreku za Agenciju, a javna tijela obvezna su da Agenciji na njen

zahtjev pruže pomoć u obavljanju njene nadležnosti. Naravno, ovo je na adekvatan način praćeno kaznenim odredbama. Rješenja Agencije su konaćna i mogu biti predmet ocjene samo u upravnom sporu pred Sudom BiH.

Jedna od zakonskih obveza Agencije je da prati stanje u oblasti zaštite osobnih podataka i da s tim u vezi daje prijedloge, inicijative i mišljenja. U proteklom razdoblju je Agencija to i radila. Međutim, postoji problem što predlagatelji propisa kojima se regulira zaštita osobnih podataka, u pravilu, ne dostavljaju prijedloge Agenciji na mišljenje, jer to nije sustavno riješeno. U Bosni i Hercegovini postoji 14 zakonodavih tijela koji donose zakone kojima se uređuje obrada i zaštita osobnih podataka. Posebno je važno ponovo ukazati na slućajeve da javna tijela ćije su obrade osobnih podataka bile predmet procjena Agencije i kao takve ocijenjene neprihvatljivim, pribjegavaju izmjenama zakona i na taj naćin nastoje legalizirati takvu obradu. To je svakako neprihvatljivo, jer pukim zakonskim propisivanjem ne znaći da je ta obrada osobnih podataka ustavna i opravdana.

Širenje znanja o zaštiti osobnih podataka u okviru komunikacije sa javnošću jedan je od temeljnih instrumenata koji omogućavaju učinkovitost rada svakog nadzornog tijela koje se bavi zaštitom osobnih podataka. Agencija radi aktivno na promociji prava koja proizlaze iz zaštite osobnih podataka te redovito izvještava javnost o svojim aktivnostima.

3.4. Inspekcijski nadzori

U izvještajnom razdoblju obavljeno je ukupno 90 inspekcijskih nadzora, od toga 53 redovita, 36 izvanrednih, te jedan revizijski inspekcijski nadzor.

3.4.1. Redoviti inspekcijski nadzori

Redoviti inspekcijski nadzori obavljani su na temelju Godišnjeg plana rada inspekcijskih nadzora sukladno kojim su doneseni mjesećni planovi rada.

Godišnji plan inspekcijskih nadzora donosi se sa ciljem usmjeravanja nadzora prema toćno određenim sektorima, radi sagledavanja stanja u toj oblasti. U ovoj godini planirani su redoviti inspekcijski nadzori u javnim tijelima izvršne vlasti na svim razinama u Bosni i Hercegovini, inspekcijskim tijelima te u pojedinim oblastima u privatnom sektoru.

- Inspekcijski nadzori radi kontrole pristupa osobnim podacima u evidencijama koje vodi Agencija za identifikacijska dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka

Mjesećnim planovima rada utvrđeni su inspekcijski nadzori u pojedinim javnim tijelima u Bosni i Hercegovini, koji sukladno svojim nadležnostima imaju pristup osobnim podacima u evidencijama koje vodi Agencija za identifikacijska dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka u Bosni i Hercegovini (IDDEEA). Inspekcijski nadzori su obavljani u policijskim tijelima u Bosni i Hercegovini, pojedinim upravama za inspekcijske poslove i poreznim upravama.

Naime, ovlašteni slućbenici tih tijela u svrhu obavljanja slućbenih radnji pristupaju velikom broju osobnih podataka u evidencijama jedinstvenog matićnog broja, prebivališta i boravišta, osobne iskaznice, putovnica, slućbenih putovnica i diplomatskih putovnica, vozaćkih dozvola, registriranih vozila i dokumentima vezanim za registraciju vozila. Prema ranijim saznanjima iz pojedinih predmeta, u kojima je Agencija rješavala, događalo se da uposleni obavljaju pristup i iz neslućbenih razloga.

Pojedinaćni kontrolirani pristupi odabrani su metodom slućajnog uzorka, a prema podacima iz elektronićkog žurnala IDDEEA u kome se registrira svaki pojedinaćni pristup.

Dakle, cilj inspekcijskih nadzora je bio da se utvrde činjenice pod kojima su uposleni u tim tijelima obavili pristup osobnim podacima u središnjoj evidenciji podataka.

Sukladno mjesečnim planovima inspekcijskih nadzora, obavljeno je dvadeset redovitih inspekcijskih nadzora u policijskim tijelima na svim razinama vlasti u Bosni i Hercegovini, i to: na razini Bosne i Hercegovine tri inspekcijska nadzora, u FBiH 11 (uključujući i kantonalna ministarstva), u RS-u pet (centri javne sigurnosti) i u policiji Brčko distrikta BiH jedan inspekcijski nadzor.

Ministarstvo unutarnjih poslova Kantona Sarajevo nije obuhvaćeno redovitim inspekcijskim nadzorom, jer je u tijeku 2014. godine u istom obaviti izvanredni inspekcijski nadzor u okviru predmeta po prigovoru nositelja osobnih podataka zbog pristupa njegovim osobnim podacima u evidencijama IDDEEA-e od strane službenika tog Ministarstva.

Također, sukladno mjesečnim planovima inspekcijskih nadzora, obavljeno je deset redovitih inspekcijskih nadzora u drugim javnim tijelima na svim razinama vlasti u Bosni i Hercegovini i to: Ministarstvu sigurnosti BiH, Službi za poslove sa strancima, Javnom registru Brčko distrikta BiH, Poreznim upravama entiteta, Republičkoj upravi za inspekcijske poslove Banja Luka, kantonalnim Upravama za inspekcijske poslove u Sarajevu, Tuzli i Ljubuškom.

Inspekcijskim nadzorima je utvrđeno da su sva naprijed navedena tijela formalno-pravno obavili obveze koje su propisane Zakonom o zaštiti osobnih podataka u smislu donošenja plana sigurnosti kojim se utvrđuju tehničke i organizacijske mjere sigurnosti osobnih podataka. Međutim, problem je uočen kod primjene utvrđenih mjera sigurnosti, kao što je na primjer upoznavanje uposlenih sa utvrđenim mjerama sigurnosti, kako bi se iste mogle primjenjivati od strane uposlenih, kontinuirano educiranje uposlenih o zaštiti osobnih podataka, ne obavljanje revizije obrade osobnih podataka u cilju provjere utemeljenosti obrade osobnih podataka u okviru samog kontrolora itd. Nadalje, u nekoliko inspekcijskih nadzora je utvrđeno da su provjeravani pristupi osobnim podacima u evidencijama IDDEEA utemeljeni, kao što je to u Ministarstvu sigurnosti Bosne i Hercegovine, Ministarstvu unutarnjih poslova Tuzlanskog kantona i Centru javne sigurnosti Prijedor. U ostalim predmetima je utvrđeno da oko 1/3 pristupa nema dokumentaciju koja bi opravdala pristup osobnim podacima.

- Inspekcijski nadzori radi kontrole pristupa osobnim podacima u Središnjem registru kredita koje vodi Centralna banka BiH

Mjesečnim planovima rada inspekcije su utvrđeni inspekcijski nadzori u finansijskim subjektima u Bosni i Hercegovini, koji sukladno registriranom djelatnošću imaju pristup osobnim podacima u Središnjem registru kredita kod Središnje banke Bosne i Hercegovine. Kao i u prethodnom slučaju, postojala su saznanja o pristupima službenika tih subjekata podacima u Središnjem registru kredita, bez suglasnosti osoba čijim podacima se pristupalo. Dakle, cilj inspekcijskih nadzora je bio utvrđivanje činjenica pod kojima su uposleni obavili pristup osobnim podacima u Središnjem registru kredita Centralne banke Bosne i Hercegovine.

Pojedinačni kontrolirani pristupi odabrani su metodom slučajnog uzorka a prema podacima iz elektroničke evidencije pristupa Središnje banke Bosne i Hercegovine.

Obavljena su 22 redovita inspekcijska nadzora u finansijskim subjektima u Bosni i Hercegovini, i to u: mikrokreditnim društvima, odnosno fondacijama, bankama i leasing društvima. Nastojalo se nadzorima obuhvatiti ne samo ovi subjekti u većim gradovima nego i u manjim sredinama.

Prema prvim pokazateljima, većina pristupa je bila utemeljena. Postupci u financijskim subjektima nisu okončani donošenjem rješenja u izvještajnom razdoblju jer su nadzori obavljani krajem 2015. godine.

3.4.2. Revizijski inspekcijski nadzori

Tijekom 2015. godine obavljen je jedan revizijski inspekcijski nadzor, u cilju kontrole izvršenja Rješenja Agencije u vezi audionadzora u prodajnim objektima-ljekarnama, odnosno snimanja razgovora pacijenata i farmaceuta. Tom prilikom je utvrđeno da je kontrolor ZU „Moja apoteka“ Banja Luka ispoštovao naložene upravne mjere Agencije i prestao sa vršenjem audionadzora.

S obzirom na ograničene kapacitete, Agencija nije bila u mogućnosti da obavi veći broj revizijskih nadzora. Na ovaj način se dovodi u pitanje njena učinkovitost. Naime, samo ako se u potpunosti i na pravilan način budu obavljale naložene mjere Agencije efekti rada biti će optimalni.

3.4.3. Izvanredni inspekcijski nadzori

Izvanredni inspekcijski nadzori se vrše ukoliko se u postupku po prigovoru nositelja osobnih podataka ili po službenoj dužnosti, utvrđivanje činjenica i okolnosti značajnih za rješavanje tog postupka ne može postići na drugi način.

Obavljeno je ukupno 36 izvanrednih inspekcijskih nadzora, od čega 23 u postupku po prigovoru, a 13 u postupku po službenoj dužnosti.

Kontrolori u kojima su obavljani izvanredni inspekcijski nadzori su tijela izvršne vlasti na svim razinama, zavodi PIO/MIO, javna komunalna poduzeća, općine, škole, kablovski operateri, telekomunikacijski operateri, banke, osiguravajuća društva, agencije za zaštitu ljudi i imovine, stambeno poslovni objekti, privatni stambeni objekti, auto kuće i sl,

Više pojedinosti u vezi obavljenih inspekcijskih nadzora bit će obrađeno u dijelu koji se odnosi na prigovore ili postupke po službenoj dužnosti.

3.4.4. Žalbe kontrolora

Na rješenje inspektora doneseno u postupku redovitog i izvanrednog inspekcijskog nadzora, kontrolor može izjaviti žalbu ravnatelja Agencije kao drugostupnom tijelu.

U izvještajnom razdoblju, izjavljena je jedna žalba na rješenje inspektora i to od strane kontrolora KJKP Toplane Sarajevo, kojem je naloženo obavljanje obveza propisanih Zakonom te je zabranjeno prikupljanje preslika osobnih iskaznica korisnika komunalnih usluga.

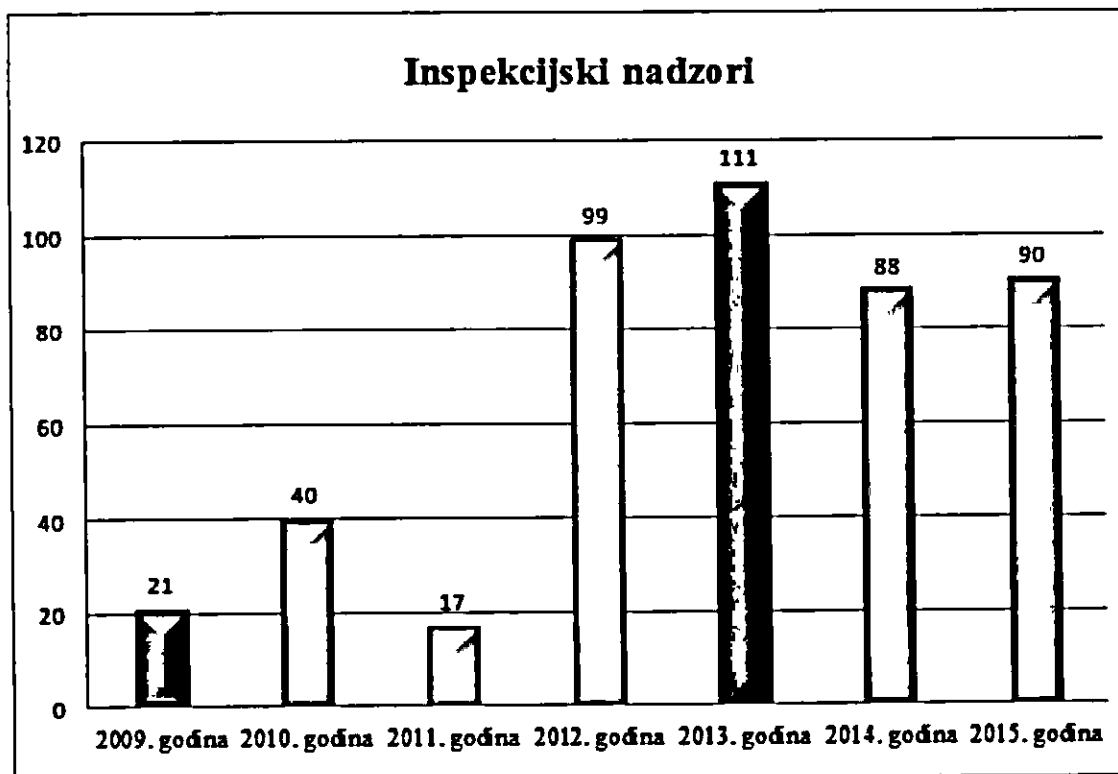
Žalba je odbijena kao neutemeljena.

3.4.5. Inspekcijski nadzori iz 2014. godine

U izvještajnom razdoblju okončano je 12 postupaka u vezi redovitih inspekcijskih nadzora obavljenih u 2014. godini. Postupci su se odnosili na Agenciju za educiranje i stručno usavršavanje kadrova BiH, na dvije privatne stomatološke ordinacije u Širokom Brijegu, Javna komunalna poduzeća u Jablanici, Bihaću, Čapljini, Sarajevu, Srebreniku, Foči i Bijeljini. Navedenim kontrolorima naloženo je obavljanje obveza propisanih Zakonom, donošenje planova sigurnosti osobnih podataka, prijavljivanje zbirki osobnih podataka i uspostavljanje odgovarajućih evidencija.

3.4.6. Usporedni podaci za 2009 – 2015

INSPEKCIJSKI NADZORI							
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Ukupno	21	40	17	99	111	88	90
Redoviti	21	15	12	34	53	43	53
Revizijski	0	21	1	2	1	2	1
Izvanredni	0	4	4	63	57	43	36
Žalbe	3	3	2	14	8	2	1

3.5. Prigovori

*Sarajevo-Capajevo, Vilsonovo šetalište broj 10. - Вилсоново шеталиште број 10.,
Tel/Тел ++387 33 726 250, факс/факс 726 251*

Svaki nositelj osobnih podataka, fizička osoba na koju se podaci odnose, ima pravo podnijeti prigovor Agenciji kada sazna ili posumnja da su kontrolor ili obraditelj podataka povrijedili njegovo pravo ili da postoji izravna opasnost za povredu prava. Pravo na podnošenje prigovora je propisano u članku 30. Zakona.

3.5.1. Rješavanje po prigovorima

U izvještajnom razdoblju, zaprimljen je 121 prigovor nositelja osobnih podataka. Protiv kontrolora u javnom sektoru podnesena su 64 prigovora, dok je 57 prigovora podneseno protiv kontrolora u privatnom sektoru: banaka, mikrokreditnih organizacija, različitih gospodarskih subjekata i fizičkih osoba.

U cijelosti su usvojena 54 prigovora, 11 prigovora je djelomično usvojeno, a 25 prigovora je odbijeno. Doneseno je ukupno 18 zaključaka, kojim su okončani postupci po prigovoru, zbog nenadležnosti, odustanka stranke, neurednosti podneska ili zbog toga što su kontrolori otklonili nepravilnosti prije donošenja rješenja. 17 prigovora je u postupku rješavanja.

3.5.1.1. Prigovori protiv kontrolora u javnom sektoru

Protiv ovih kontrolora podnesena su 64 prigovora. Kontrolori u javnom sektoru protiv kojih su podneseni prigovori su izvršna tijela sa svih razina vlasti, federalne uprave i zavodi, republičke uprave i zavodi, jedinice lokalne samouprave, javna poduzeća koja pružaju komunalne, elektro-distributivne i telekomunikacijske usluge, fakulteti, škole, središta za kulturu.

Od ovih prigovora 29 prigovora su usvojena kao utemeljeni, četiri prigovora su djelomično utemeljeni, 17 prigovora je odbijeno kao neutemeljeno, osam prigovora je okončano zaključkom zbog nenadležnosti, neurednosti podneska ili zbog odustanka podnositelja prigovora. Osam prigovora je u postupku rješavanja.

U odnosu na vrstu osobnih podataka i način obrade, obavljena je klasifikacija prigovora podnesenih protiv kontrolora u javnom sektoru, na sljedeći način:

- Zbog obrade podataka o posebnom stažu podneseno je 15 prigovora.
- Zbog davanja osobnih podataka trećoj strani podneseno je devet prigovora.
- Zbog obrade osobnih podataka u natjecajnoj proceduri podneseno je šest prigovora.
- Zbog obrade podataka prilikom vršenja inspekcijskog nadzora i u prekršajnom postupku podneseno je pet prigovora.
- Zbog obrade jedinstvenog matičnog broja podnesena su četiri prigovora.
- Zbog obrade osobnih podataka putem videonadzora podnesena su četiri prigovora.

Ostalih 27 prigovora su podneseni radi zadržavanja preslike osobne iskaznice, objavljivanja osobnih podataka, odbijanja pristupa informacijama, nestanka službenih dokumenata sa osobnim podacima, onemogućavanja pristupa vlastitim osobnim podacima, neovlaštenog preslikavanja i prosljeđivanja osobnih podataka trećim osobama, obrade osobnih podataka u svrhu jamstva po kreditu, zlouporabe osobnih podataka, radi zahtijevanja suglasnosti za obradu osobnih podataka, radi nestanka službenih predmeta i akata, zbog obrade osobnih podataka u matičnom uredu od strane neovlaštene osobe, zbog obrade netočnih podataka o prebivalištu od strane tijela unutarnjih poslova, radi uzimanja i zadržavanja preslike putovnice i potvrde o mjestu prebivališta, pogrešno dostavljanje stanja sa kreditne kartice putem elektroničke pošte itd.

3.5.1.2. Prigovori protiv kontrolora iz privatnog sektora

Protiv kontrolora iz privatnog sektora podneseno je 57 prigovora, od kojih su 25 prigovora usvojeni kao utemeljeni, sedam prigovora su usvojena kao djelomično utemeljeni, osam prigovora su odbijeni kao neutemeljeni, deset prigovora je okončano zaključkom zbog nenadležnosti, neurednosti podneska, odustanka podnosioca prigovora ili zbog toga što su kontrolori otklonili nepravilnosti prije donošenja rješenja. Devet prigovora je u postupku rješavanja.

Prigovori protiv ovih kontrolora klasificirani su kao i prigovori podneseni protiv kontrolora u javnom sektoru, u odnosu na vrstu osobnih podataka i način obrade. Shodno takvoj klasifikaciji pregled prigovora je kako slijedi dalje u tekstu.

- Zbog obrade jedinstvenog matičnog broja podneseno je 16 prigovora.
- Zbog objavljivanja osobnih podataka podneseno je sedam prigovora.
- Zbog obrade osobnih podataka putem videonadzora podneseno je šest prigovora.
- Zbog prikupljanja preslike osobne iskaznice podnesena su četiri prigovora.
- Zbog izravnog marketinga podnesena su tri prigovora.

Također, u okviru naprijed navedenih prigovora, četiri su se odnosila i na obradu podataka o zdravstvenom stanju.

3.5.1.3. Primjeri iz prakse

- „Obrazac za upošljavanje“ u kojem se traže podaci o članovima kućanstva

Prigovor protiv „Robot General Trading Co“ d.o.o. Sarajevo je podnesen radi prekomjerne obrade osobnih podataka aplikacija za posao.

Agencija je utvrdila da Robot u postupku prijema novih uposlenika koristi dokument prijave pod nazivom „Obrazac za upošljavanje“. U navedenom obrascu traže se podaci o članovima kućanstva (odnos, ime, godina rođenja), suprug/supruga (ime i prezime, mjesto i datum rođenja, zanimanje, da li je i gdje uposlen/a), braća i sestre (ime i prezime, mjesto i datum rođenja, zanimanje, da li je i gdje uposlen/a), majka i otac (ime i prezime, mjesto i datum rođenja, zanimanje, da li je i gdje uposlen/a), zdravstveno stanje (sada i u prošlosti/nesreće, bolesti), sadašnja primanja i fotografija. Ispod naziva „Obrazac za upošljavanje“ stoji uputstvo: „Molimo vas da osobno i u potpunosti ispunite obrazac“.

Zakon o radu sadrži posebno poglavlje pod nazivom „Podaci koji se ne mogu tražiti“ u kojem se u člancima 23. i 24. propisuje da poslodavatelj prilikom zaključivanja ugovora o radu ne može tražiti od uposlenika podatke koji nisu u neposrednoj vezi sa prirodom radnih aktivnosti koje uposlenik obavlja, te da se osobni podaci uposlenika ne mogu prikupljati, obrađivati, koristiti ili dostavljati trećim osobama, osim ako je to određeno zakonom ili ako je to potrebno radi ostvarivanja prava i obveza iz radnog odnosa.

Poštujući navedene odredbe jasno je da Robot prilikom prijema novih uposlenika ne može tražiti podatke koji nisu u neposrednoj vezi sa prirodom radnih zadataka.

Također, činjenica je da su traženi podaci o zdravstvenom stanju, koji spadaju u posebnu kategoriju osobnih podataka, za što u predmetnom slučaju Robot nije imao valjan pravni temelj.

Robotu je zabranjeno da u Obrazcu za upošljavanje“ prikuplja podatke koji se odnose na bračno stanje, članove kućanstva, srodnike, zdravstveno stanje, sadašnja primanja i fotografiju aplikanta za posao, te je naloženo brisanje iz baze podataka do tada prikupljenih podataka.

- Objavljivanje podataka o uspjehu kandidata na natjecaju, od strane Agencije za državnu upravu Republike Srpske

Prigovor nositelja podataka zbog objavljivanja i zadržavanja njegovih osobnih podataka obrađenih u provođenju natječajne procedure na službenoj web stranici Agencije za državnu upravu Republike Srpske usvojen je kao utemeljen. U izjašnjenju Agencije za državnu upravu navedeno je da se podaci objavljuju na web stranici u cilju transparentnosti i javnosti procedure, te da je to sukladno Zakonu o državnoj upravi Republike Srpske, članak 36. stavak 2) te odredbama Pravilnika o jedinstvenim pravilima i proceduri javne konkurencije..., kojima je propisano da se nakon okončanja postupka izbora najuspješnijih kandidata objavljuju rezultati natjecaja na internet stranici.

U postupku ocjene zakonitosti i pravičnosti ovakve obrade osobnih podataka, utvrđeno je da navedene norme nisu sukladne tumačenju pojma „zakonitosti“, koju je kao stavak iznio Europski sud za ljudska prava „opravdano miješanje u pravo se ne može nametnuti samo zakonskom odredbom koja ispunjava uvjete vladavine prava i služi legitimnom cilju u javnom interesu, nego mora također odražavati razuman odnos između upotrijebljenih sredstava i cilja koji se želi ostvariti.“ Ovo znači da nije zakonito normiranje iz kojeg proizilazi objavljivanje uspjeha svih kandidata u postupcima, dok Agencija ne spori da u pojedinim slučajevima za koje se utvrdi da stvarno postoji javni interes da se to i učini.

Različiti su aspekti povrede prava kandidata koji sudjeluju na natjecajima, a čiji osobni podaci se objavljuju, počev od toga da će cjelokupna javnost saznati za njegov uspjeh ili neuspjeh i ostvareni broj bodova, iako nije izabran, a pogotovo kakav to može imati utjecaj na njegov položaj kod sadašnjeg poslodavatelja.

Objavljivanje i zadržavanje podataka o uspjehu kandidata na službenoj web stranici Agencije za državnu upravu Republike Srpske www.adu.vladars.net, u cilju transparentnosti i javnosti u postupcima upošljavanja u republička tijela uprave, predstavlja bespravno miješanje u njihov privatni život glede obrade osobnih podataka, te je naloženo uklanjanje rezultata natjecaja za podnositelja prigovora te usklađivanje odnosnog Zakona i Pravilnika sa načelom pravičnosti i zakonitosti.

- Zadržavanje osobne iskaznice posjetilaca u Službi za zajedničke poslove institucija BiH, kao načina identifikacije u cilju sigurnosti objekta

Prigovor nositelja podataka protiv Službe za zajedničke poslove institucija BiH, zbog zadržavanja osobne iskaznice ili drugog osobnog dokumenta, kao načina identifikacije u cilju sigurnosti objekta, usvojen je kao utemeljen i Službi je zabranjena ova vrsta identifikacije.

Prema izjašnjenju Službe, zadržavanje osobne iskaznice posjetilaca, koji ulaze i izlaze u objekte koje osigurava ova Služba, vrši se prvenstveno iz sigurnosnih razloga.

Zakon o osobnoj iskaznici ne ostavlja mogućnost zadržavanja osobne iskaznice građana zbog sigurnosnih razloga prilikom njihovog boravka u objektima gdje su smještene javna tijela.

Identifikacija posjetilaca u navedene prostorije se može vršiti uvidom u osobni dokument građana, te evidentiranjem broja dokumenta i tijela koji su ga izdala, na koji način se postiže potrebna identifikacija građana. Zadržavanjem identifikacijskog dokumenta građanina, prilikom boravka u

objektima gdje su smještena javna tijela, znatno se prevazilazi svrha potrebne identifikacije i stvara neopravdan rizik od zlouporabe osobnih podataka.

- Upisivanje JMB-a u Rješenje o upisu u katastar nepokretnosti, od strane Republičke uprave za geodetske i imovinsko pravne poslove Banja Luka

Podnositelj prigovora je istakao da je u rješenju o upisu u katastar nepokretnosti Republičke uprave, pored njegovog imena i prezimena upisan i JMB te da postoji mogućnost da njegovi osobni podaci budu dostupni drugim nositeljima prava na istoj nepokretnosti, te da po njegovom mišljenju isto treba biti izbjegnuto.

Prigovor je usvojen kao utemeljen, te je Republička uprava upozorena da, u rješenja o upisu u katastar nepokretnosti, ne obrađuje JMB osobe u čiju korist se vrši upis, kao i osobne podatke drugih nositelja prava koji nisu predmet konkretne promjene.

Analizirajući relevantne odredbe Zakona o premjeru i katastru Republike Srpske utvrđeno je da postoji pravni temelj da se u postupku upisa prava na nepokretnosti obrađuje JMB i drugi osobni podaci osoba u čiju korist se vrši upis. Međutim, ne postoji pravni temelj za upisivanje JMB-a u rješenju o upisu prava u katastar nepokretnosti. Također je utvrđeno da se u rješenju neutemeljeno obrađuju osobni podaci svih drugih osoba koja nemaju karakter sljedbenika i prethodnika, na koji način se vrši povreda njihovih prava.

- Suglasnost za obradu osobnih podataka korisnika socijalne pomoći Službi socijalne zaštite Općine novi Grad Sarajevo

Korisnik socijalne pomoći Službe socijalne zaštite uložio je prigovor protiv Službe radi zahtijevanja da isti potpiše izjavu kojom daje ili odbija suglasnost za obradu osobnih podataka u svrhu objavljivanja i ustupanja drugim institucijama, njegovih osobnih podataka. Korisnik je smatrao da je ovaj zahtjev službe nepotreban te odbio potpisati suglasnost u vezi obrade osobnih podataka. Služba je u svom odgovoru istakla da često od drugih institucija zaprimaju zahtjeve da im se dostave osobni podaci korisnika te da su u najboljoj namjeri i u cilju pomoći korisnicima smatrali da je potrebno pribaviti suglasnost korisnika.

Zakonom o socijalnoj zaštiti utvrđeni su poslovi iz nadležnosti službe te je veoma široko propisana njihova suradnja sa različitim tijelima ustanovama i udruženjima u cilju ostvarivanja svih vidova socijalne zaštite za njihove korisnike. Dakle, služba je tijelo javne vlasti koja ima zakonom utvrđenu nadležnost zbrinjavanje određenih kategorija korisnika i zaštita njihovih interesa kroz suradnju sa drugim tijelima. Pri tome, se podrazumijeva obrada njihovih osobnih podataka u mjeri i opsegu koji je neophodan za tu svrhu. U takvim okolnostima Službi socijalne zaštite nije potrebna suglasnost korisnika.

Služba socijalne zaštite, kao javno tijelo, dužna je samostalno donositi odluke koje se tiču zbrinjavanja korisnika, te voditi računa o njihovoj privatnosti, a samo izuzetno, ukoliko je to izričito propisano zakonom, mogu zahtijevati suglasnost kao temelj za obradu osobnih podataka.

Prigovor je usvojen kao utemeljen i Služba je upozorena da obradu osobnih podataka korisnika vrši sukladno mjerodavnim propisima, te da ne zahtijeva potpisivanje suglasnosti za obradu njihovih osobnih podataka.

- Prigovor stanara stambene zgrade u Doboju protiv drugog stanara zbog instaliranja sustava videonadzora

Više fizičkih osoba, stanara stambene zgrade u Doboju, podnijelo je prigovor protiv stanara, koji je iznad svojih ulaznih vrata postavio nadzornu kameru koja kontrolira ulaz u stambenu zgradu i

Sarajevo-Capajevo, Vilsonovo šetalište broj 10. -Вилсоново шеталиште број 10.,

Tel/Ten ++387 33 726 250, faks/faks 726 251

stepenice koje vode na više katove. U prigovoru navode da se ni jedan stanar nije suglasio sa postavljenim nadzorom, te da su zabrinuti za svoju sigurnost jer ne mogu utjecati na kontrolu snimaka postavljenog videonadzora.

Stanar koji je instalirao sustav videonadzora je u svom izjašnjenju istakao da ne ugrožava ničiju sigurnost, ali da ima potrebu snimanja prostora ispred svojih ulaznih vrata, u cilju ostvarivanja osobne sigurnosti i zaštite od uznemiravanja, navodi da je povratnik u svoj stan, te da se mora zaštititi od osoba koja ga nastoje zastrašiti. Upravo iz ovih razloga, od strane policijskih tijela savjetovan je da instalira sustav video nadzora.

Agencija je pribavila informacije i od agencije za osiguranje ljudi i imovine, koja je pružila relevantne informacije da je kamera instalirana iznad ulaznih vrata stana i da snima samo osobe koje ulaze u taj stan i dolaze pred isti. Snimke nadzorne kamere pregleda vlasnik stana, te da ugrađena kamera i snimač omogućavaju bilježenje videozapisa koji mogu biti od koristi kod rasvjetljavanja kaznenog djela i prekršaja.

S obzirom da kamera snima samo ulaz u stan i osobe koje dolaze pred isti, prigovor je odbijen kao neutemeljen. Pravo na privatnost ostalih stanara i osoba koja budu snimana prilikom njihovog zadržavanja ispred vrata vlasnice stana ne može imati primat nad pravom stanara da putem videonadzora osigura osobnu sigurnost i spriječi uznemiravanje i zastrašivanje od strane nepoznatih osoba.

Dakle, suglasnost ostalih stanara u ovom slučaju nije neophodna. Videonadzor se zasniva na članu 6. točka e) koji propisuje pravo na obradu osobnih podataka bez suglasnosti nositelja osobnih podataka „ako je neophodna zaštita zakonitih prava i interesa koje ostvaruje kontrolor ili korisnik i ako ova obrada osobnih podataka nije u suprotnosti s pravom nositelja podataka da zaštiti osobni i privatni život“.

- Dostavljanje podataka o medicinskim tretmanima i uslugama klijenta od strane privatne kirurške poliklinike iz Sarajeva Kantonalnoj sanitarnoj, zdravstvenoj i farmaceutskoj inspekciji

Prigovor klijenta protiv privatne kirurške poliklinike iz Sarajeva, radi obrade podataka o medicinskim tretmanima u Mišljenju komisije te ustanove, koje je dostavljeno kantonalnom inspektoratu, usvojen je kao utemeljen te je naloženo da se u predmetnom mišljenju izbrišu podaci o zdravstvenom stanju podnositelja prigovora tako da u daljnim postupcima ne budu dostupni i vidljivi.

U prigovoru je istaknuto da je privatna poliklinika, da bi opravdala svoj postupak i medicinske tretmane za jednog klijenta koji se žalio, sačinila Mišljenje koje je dostavila Kantonalnom inspektoratu sanitarne, zdravstvene i farmaceutske inspekcije, u kojem je bez potrebe navela i osobne podatke i medicinske tretmane podnositelja prigovora, koji je u proteklom razdoblju bio klijent, dok je u ovom slučaju, bio samo pratnja tom klijentu. Dakle, podnositelj prigovora je smatrao da privatna poliklinika nije trebala navoditi i njegove osobne podatke i medicinske tretmane, sanitarnoj inspekciji budući da isti nije prijavitelj u konkretnom slučaju već je samo pratitelj klijenta. Podnositelj prigovora je u prigovoru zahtijevao i prekršajno kažnjavanje odgovornih osoba u privatnoj poliklinici.

Privatna poliklinika je u svom izjašnjenju istakla da je samo željela objasniti svoje postupanje prema klijentu koji se žalio nadležnoj inspekciji, te je u tom cilju u Mišljenju i navela da je taj klijent dolazio u pratnji svog srodnika.

Obrada medicinskih podataka od strane zdravstvenih ustanova treba se vršiti sukladno posebnim pravilima i Zakonom o pravima obvezama i odgovornostima pacijenata.

*Sarajevo-Capajevo, Vilsonovo žetalište broj 10. - Вилсоново жеталиште број 10.,
Tel/Тел ++387 33 726 250, факс/факс 726 251*

Budući da su medicinski podaci podnositelja prigovora, iako nezakonito, dostavljeni kantonalnoj sanitarnoj inspekciji, koja je također dužna poštovati pravo na privatnost nositelja osobnih podataka, te promptno obavljanje naložene upravne mjere od strane privatne poliklinike, bilo je od presudnog utjecaja da izostane prekršajno kažnjavanje u ovom slučaju.

3.5.1.4. Prigovori koji nisu okončani u izvještajnom razdoblju

Od ukupnog broja zaprimljenih prigovora, 17 prigovora je u radu, i to osam protiv kontrolora iz javnog sektora i devet protiv ostalih kontrolora.

Prigovori koji su preneseni u 2016. godinu za rješavanje, uglavnom su zaprimljeni krajem izvještajnog razdoblja, ali su poduzete procesne radnje za njihovo rješavanje. Napominjemo, da je u izvještajnom razdoblju riješeno 34 prigovora koji su podneseni iz 2014. godine.

3.5.2. Prigovori iz 2014. godine, riješeni u izvještajnom razdoblju

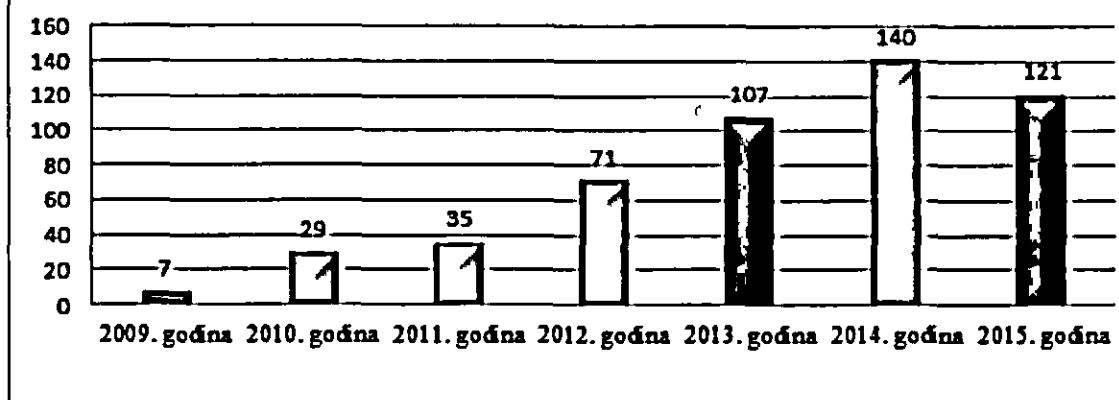
Ukupno je 34 prigovora koji su podneseni u 2014. godini, a riješeni tijekom ovog izvještajnog razdoblja. Od ovih prigovora, 15 je usvojeno kao utemeljeno, tri su usvojena kao djelomično utemeljena, 12 prigovora je odbijeno kao neutemeljeno, dok su tri prigovora okončana zaključkom, a u jednom predmetu dato je mišljenje.

Prigovori su podneseni protiv kontrolora iz javnog i privatnog sektora, a odnosili su se na obradu podataka o posebnom stažu, zbog davanja osobnih podataka trećoj strani, objave osobnih podataka na zvaničnim internet stranicama, zbog pristupa osobnim podacima u središnjoj evidenciji građana, obrade osobnih podataka putem video nadzora, objave podataka o prijaviteljima inspekcijским službama, objavljivanja obavijesti na službenim prostorijama i sl.

3.5.3. Usporedni podaci za 2009 – 2015

PRIGOVORI							
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
<i>Ukupno prigovora</i>	7	29	35	71	107	140	121
<i>Rješenja</i>	7	17	23	55	75	87	90
<i>Mišljenja</i>	0	7	1	2	1	0	0
<i>Ustupljeni predmeti</i>	0	1	0	0	0	0	0
<i>Zaključci</i>	0	0	6	15	16	19	18
<i>Predmeti u radu</i>	0	1	5	2	12	34	17
<i>Predmeti iz prethodne godine</i>	0	0	1	5	12	13	34

Usporedba prigovora

3.5.4. Izvješća o odbijenim zahtjevima nositelja podataka

Tijekom 2015. godine upućen je poziv odabranim kontrolorima da dostave godišnje izvješće o odbijenim zahtjevima nositelja podataka. Upućena su 23 poziva i to: Vijeću ministara BiH, Vladi Federacije BiH, Vladi republike Srpske BiH, Vladi Brčko distrikta BiH, Vladama svih kantona (10 kantona), Centralnoj banci BiH, Agencijama za bankarstvo Federacije BiH i Republike Srpske, JP Elektroprivreda BiH, JP Elektroprivreda HZ HB, JP Elektroprivreda RS, BH Telecom, M:tel a.d. i HT Eronet. Kontrolori su zamoljeni da, u okviru svojih nadležnosti, pozive prosljede drugim tijelima uprave, javnim ustanovama, direkcijama, podružnicama, poslovnicama, bankama, mikrokreditnim organizacijama i slično.

Izvješće je dostavilo 318 kontrolora i isti nisu imali odbijenih zahtjeva nositelja osobnih podataka, osim četiri kontrolora. Od toga 245 izvješća dostavili su kontrolori iz javnog sektora. Kada su u pitanju pojedinačni sektori, važno je napomenuti da je samo 19 zdravstvenih ustanova dostavilo izvješće, 33 banke i 17 mikrokreditnih fondacija.

3.6. Postupci po službenoj dužnosti

Postupak po službenoj dužnosti Agencija pokreće na temelju saznanja ili sumnje za nezakonitu obradu osobnih podataka. Saznanje može steći prijavom različitih subjekata, uključujući i anonimnu prijavu, opažanjem na elektroničkim i pisanim medijima, internetu, iz drugih predmeta u radu Agencije i slično.

U izvještajnom razdoblju pokrenuta su ukupno 44 postupka po službenoj dužnosti, od toga su 24 pokrenuta protiv kontrolora iz javnog sektora, dok je 20 postupka pokrenuto protiv drugih subjekata.

U vezi postupaka pokrenutih po službenoj dužnosti u izvještajnom razdoblju donesena su 33 rješenja, 12 zaključaka o obustavi postupka i dato je jedno mišljenje. Šest predmeta je u radu.

3.6.1. Rješavanje po službenoj dužnosti

- Prikupljanje dokumentacije u natjecajnoj proceduri

Od ukupno 19 postupka po službenoj dužnosti protiv javnih tijela u 2015. godini, osam se odnosilo na traženje i prikupljanje uvjerenja o nekažnjavanju, o nevođenju kaznenog postupka i ljekarskog uvjerenja, preslike osobne iskaznice i vozačke dozvole u natjecajnoj proceduri.

Obrada osobnih podataka u vezi prikupljanja naprijed navedenih dokumenta od kandidata, bila je predmet izlaganja u prethodnim izvješćima Agencije, zbog čega u ovom dijelu to neće biti posebno obrazloženo. Međutim, činjenica da se veliki broj predmeta u ovom dijelu odnosi na prikupljanje dokumentacije u natjecajnoj proceduri, ukazuje na činjenicu da znatan broj javnih tijela nije upoznat sa propisima koji se odnose na izbor ili imenovanja u javnu službu, te drugim relevantnim propisima glede navedenog.

- Provedeno je pet postupaka po službenoj dužnosti zbog obrade JMB-a u različite svrhe. Jedinstveni matični broj na jedinstven način određuje svakog građanina i njegova posebnost je što se na temelju njega mogu saznati i drugi osobni podaci o građaninu. Zakonom o jedinstvenom matičnom broju, obrada ovog osobnog podatka je svedena samo na slučajeve propisane zakonom, kako bi se izbjegle moguće zlouporabe.
- Provedeno je pet postupaka po službenoj dužnosti zbog obrade osobnih podataka putem videonadzora.
- Po jedan postupak po službenoj dužnosti proveden je protiv različitih kontrolora radi prikupljanja preslike putne isprave, prikupljanja medicinske dokumentacije osiguranika od njihovih poslodavatelja, prijenosa osobnih podataka u inozemstvo, prijavljivanja zbirki osobnih podataka, te s tim u vezi donošenje plana sigurnosti osobnih podataka, vršenja audionadzora u ljekarnama i sl.
- U izvještajnom razdoblju, riješeno je osam predmeta po službenoj dužnosti koja su pokrenuta u 2014. godini.

3.6.1.1. Primjeri iz prakse

- Prikupljanje medicinske dokumentacije osiguranika od njihovih poslodavatelja, u svrhu rješavanja zahtjeva za refundaciju naknade plaće za vrijeme privremene spriječenosti za rad preko 42 dana

Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo, uz zahtjev za refundaciju naknade plaće za vrijeme privremene spriječenosti za rad preko 42 dana, od poslodavatelja za njegove uposlenike, zahtijeva nalaz doktora specijaliste, ljekarske komisije i sl. U suprotnom ne može odlučivati meritorno po podnesenom zahtjevu.

Zakon o pravima, obvezama i odgovornostima pacijenata FBiH propisuje da podaci iz medicinske dokumentacije spadaju u osobne podatke o pacijentu i predstavljaju službenu tajnu. U osobne podatke spadaju svi identifikacijski i identificirajući podaci o njegovom zdravstvenom i medicinskom stanju, dijagnozi, prognozi i liječenju, te podaci o ljudskim supstancama na temelju kojih se može utvrditi identitet osobe, kao i doznake za bolovanje koje se uručuju poslodavatelju u zatvorenoj kuverti.

Prema Pravilniku o postupku i kriteriju za utvrđivanje privremene nesposobnosti za rad zbog bolesti, povrede ili drugih okolnosti FBiH, privremenu spriječenost za rad za prvih 42 dana utvrđuje

*Sarajevo-Carajevo, Vilsonovo šetaliste broj 10. -Вилсоново шеталиште број 10.,
Tel/Тел ++387 33 726 250, факс/факс 726 251*

izabrani obiteljski doktor medicine, dok spriječenost za rad preko 42 dana spriječenosti utvrđuje Prvostupanjska ljekarska komisija. Za vrijeme privremene spriječenosti za rad, osiguranik ostvaruje kod poslodavatelja pravo na naknadu plaće na temelju propisanog obrasca Izvješća o privremenoj spriječenosti za rad, odnosno doznakama.

Dakle, kada je u pitanju zdravstvena sposobnost i privremena spriječenost za rad, poslodavatelj može obrađivati jedino podatke koji su mu dostavljeni u doznakama za bolovanje, što znači da ne može tražiti od uposlenika da mu dostavi bilo kakav nalaz u vezi bolesti povodom koje je u stanju privremene spriječenosti za rad.

Prema Odluci o naknadi plaće za vrijeme privremene spriječenosti za rad, obračun i isplatu naknade plaće za vrijeme privremene spriječenosti za rad obračunava i isplaćuje pravna, odnosno fizička osoba, a Zavod je obavezan vratiti isplaćenu naknadu u roku od 45 dana od dana prijema zahtjeva za povrat. Odlukom je utvrđena i vrsta dokumentacije koja se prilaže uz zahtjev za refundaciju, među kojom su doznake izdane od ovlaštenog ljekara kao jedina medicinska dokumentacija.

Navedeno jasno ukazuje na činjenicu da poslodavatelj ne smije tražiti od uposlenika da mu dostavi nalaz izabranog doktora medicine ili ljekarske komisije u bilo koju svrhu, pa samim tim ne može ni dostaviti takav nalaz Zavodu uz zahtjev za refundaciju.

Zavod može vršiti provjeru rada izabranog doktora ili ljekarske komisije sukladno odredbama spomenutog Pravilnika, na način da može zahtijevati od izabranog doktora, odnosno ljekarske komisije podnošenje izvješća i o pojedinačnim slučajevima utvrđivanja privremene spriječenosti za rad, ukoliko postoji utemeljena sumnja da je privremena spriječenost za rad utvrđena suprotno odredbama Pravilnika, odnosno zakona.

Budući da se obračun naknade plaće, kao i refundacija naknade plaće mogu obaviti na temelju doznaka, traženje od uposlenika da dostave nalaze doktora specijaliste, ljekarske komisije i slično, prevazilazi potrebnu mjeru i opseg obrade osobnih podataka, te je Zavodu zabranjeno da, osim doznaka, prikuplja drugu medicinsku dokumentaciju u predmetnu svrhu, a da uništi već prikupljenu dokumentaciju.

Zavod je podnio tužbu Sudu BiH protiv Rješenja Agencije i zahtjev za odgodu obavljanja pobijanog Rješenja, koji je Agencija odbila kao neutemeljen. Zavod je podnio tužbu Sudu BiH i protiv Rješenja kojim je odbijen zahtjev za odgodu obavljanja Rješenja. Sud BiH nije riješio ni jedan od ova dva upravna spora u izvještajnom razdoblju.

- Obrada osobnih podataka uporabom audionadzora u ljekarnama ZU „Moja apoteka“ Banja Luka

Republička uprava za inspekcijske poslove Republike Srpske, dostavila je anonimnu prijavu koja se odnosi na audio snimanje razgovora između farmaceuta i pacijenata u ZU „Moja apoteka“. U postupku koji je Agencija provela po službenoj dužnosti, utvrđeno je da ZU „Moja Apoteka“ u svrhu osobne i imovinske sigurnosti u prodajnim objektima, putem audionadzora vrši obradu biometrijskih podataka.

Obrada posebne kategorije osobnih podataka, u koju spada i audionadzor, u pravilu je zabranjena. Zakonom su propisani izuzeci od navedene zabrane te je između ostalog, obrada posebne kategorije osobnih podataka dozvoljena ako je nositelj podataka izričito dao suglasnost, te ako je obrada potrebna za obavljanje obveze ili posebnih prava kontrolora iz oblasti radnog prava u onoj mjeri u kojoj je ovlašten zakonom. Kada su u pitanju uposleni, prema Zakonu o radu je propisano da se osobni podaci o radniku mogu prikupljati, koristiti i dostavljati nadležnim tijelima i trećim osobama

samo u slučajevima određenim zakonom ili ako je to potrebno radi ostvarivanja prava i obveza iz radnog odnosa.

Kada su u pitanju pacijenti čiji glas se snima, odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti, te Zakona o ljekarnoj djelatnosti, također nije propisano pravo niti obveza, a time ni mogućnost instaliranja i obrade putem audionadzora njihovih biometrijskih podataka u zdravstvenim ustanovama, odnosno ljekarnama.

Naprotiv, Zakon o zdravstvenoj zaštiti u poglavlju IV (prava i obveze građana i pacijenata u ostvarivanju zdravstvene zaštite), svakom pacijentu jamči čitav set prava među kojima su i pravo na privatnost i povjerljivost osobnih informacija, dok Zakon o ljekarnoj djelatnosti propisuje obvezu magistra farmacije da sve što sazna o zdravstvenom stanju pacijenta pri obavljanju ljekarne djelatnosti, čuva kao tajnu i ne može je odati. Nadalje informacije prikupljene na ovakav način neće biti pod kontrolom magistra farmacije već osobe koja se bave zaštitom te samim tim se urušava vrijednost koja proizilazi iz profesionalne tajne.

Nesporno je da ZU „Moja Apoteka“ mora zaštititi svoju imovinu i pružiti adekvatnu zaštitu svim osobama koja rade i borave u prodajnim objektima, ali je nesrazmjerna mjera da se to vrši snimanjem glasa uposlenih i pacijenata putem audionadzora. Shodno utvrđenom činjeničnom stanju, Rješenjem Agencije je ZU „Moja Apoteka“ zabranjeno da u prodajnim objektima-ljekarnama vrši audionadzor, te naloženo da izbriše prikupljene snimke koji su nastali uporabom istog.

ZU „Moja apoteka“ je u potpunosti ispoštovala naloženu upravnu mjeru.

- Obrada osobnih podataka o kreditnoj sposobnosti fizičkih osoba na temelju suglasnosti koje je prikupio neki drugi subjekt izvan Banke i obrade podataka o kreditnoj sposobnosti fizičkih osoba u druge svrhe osim u svrhu dobijanja kredita

Agencija je ispitala zakonitost dostave podatka o kreditnoj sposobnosti fizičke osobe od strane Intesa Sanpaolo Banke privatnoj tvrtki iz Gračanice, u postupku njegovog upošljavanja.

Intesa Sanpaolo Banka je pristupila Središnjem registru kredita Centralne banke BiH, na temelju suglasnosti koju je fizička osoba daa privatnoj tvrtki u postupku upošljavanja. Dakle, Banka je pribavila podatak o kreditnoj sposobnosti fizičke osobe, iako to osoba nije neposredno pristupila u Banku i nije podnijela zahtjev za zaključivanje kredita. Nakon pribavljanja podatka o kreditnoj sposobnosti Banka je isti dostavila tvrtki koja je provodila postupak upošljavanja. Osoba za koje su pribavljeni podaci o kreditnoj sposobnosti nije dobilo uposlenje.

Odluka o Središnjem registru kredita poslovnih subjekata i fizičkih osoba u Bosni i Hercegovini propisuje da financijske institucije podatke iz CRK-a mogu koristiti samo za vlastite potrebe, uz prethodno pribavljenu pismenu suglasnost fizičke osobe i ne smiju ih dalje distribuirati i koristiti u druge svrhe.

Budući da Banka podatak o kreditnoj sposobnosti fizičke osobe nije koristila za vlastite potrebe već ih je dostavila drugoj pravnoj osobi u postupku provođenja upošljavanja fizičke osobe, Agencija je utvrdila da je obradom osobnih podataka suprotno relevantnim propisima povrijeđeno pravo na privatni život nositelja podataka.

Intesa Sanpaolo banci, kao kontroloru, izdana je kazna u okviru prekršajnog postupaka u iznosu od 10.000,00 KM i odgovornoj osobi u banci u iznosu od 500,00 KM. Novčane kazne su realizirane.

- Prijenos osobnih podataka građana koji imaju potraživanja na temelju stare devizne štednje u Ljubljanskoj banci, iz BiH u Republiku Sloveniju

Udruženje za zaštitu deviznih štediša u BiH podnijelo je prijavu protiv vlade FBiH zbog prijenosa njihovih osobnih podataka u Republiku Sloveniju zbog zaštite tih osobnih podataka i sprječavanja njihove zlouporabe u Sloveniji.

Europski sud za ljudska prava u Strasbourgu je donio presudu u predmetu Ališić i dr, kojom je utvrđena obveza Republike Slovenije da isplati građanima BiH potraživanje na temelju stare devizne štednje koju imaju u sarajevskoj podružnici Ljubljanske banke. Republika Slovenija je uputila Bosni i Hercegovini zahtjev da joj se dostavi precizna elektronička baza podataka svih deviznih štediša Ljubljanske banke, sa svim promjenama osobnih podataka i mogućim pravnim naslijeđem njihovih potraživanja, te visina iznosa u pojedinačnim valutama na računima deviznih štediša za određene datume. Republika Slovenija donijela je zakon o izvršenju presude Europskog suda za ljudska prava koji propisuje obvezu dostavljanja osobnih podataka, kao uvjet da bi bilo koji štediša pristupio verifikaciji svoje stare devizne štednje pred nadležnim tijelima Republike Slovenije. S tim u vezi, Vlada FBiH je donijela zaključak kojim je zadužila Ministarstvo financija FBiH da kordinira aktivnosti u vezi implementacije presude i pomoći štedišama sukladno relevantnim zakonom. Vlada FBiH donijela je Zaključak kojim je utvrdila da je dostavljanje podataka Republici Sloveniji o štedišama BiH javni interes.

Prijenos podataka je obavljen u cjelosti u odnosu na sve štediše, bez obzira da li su im potraživanja isplaćena u cjelosti, djelomično ili nisu nikako isplaćena. Shodno presudi, postupak verifikacije provodi nadležno tijelo u Republici Sloveniji, tako da bi selektiranje štediša, od strane tijela u BiH, bilo neprihvatljivo.

Prijenos osobnih podataka iz Bosne i Hercegovine u drugu državu reguliran je člankom 18. Zakona, koji propisuje da se prijenos može obaviti ukoliko druga država primjenjuje adekvatne mjere zaštite osobnih podataka. Adekvatnost mjera zaštite se cijeni na temelju konkretnih okolnosti, pri čemu se posebno uzima u obzir vrsta osobnih podataka, svrha i razdoblje obrade, država i njeni zakoni i sl.

Sukladno Konvenciji (ETS 108), sve zemlje potpisnice Konvencije dužne su preuzeti neophodne mjere iz Konvencije u domaće zakonodavstvo. Dakle, s tog aspekta podrazumijeva se da Republika Slovenija primjenjuje adekvatne mjere zaštite osobnih podataka. Podaci koji su preneseni se odnose na stanje sredstava na JRG i istoriju računa svakog štediša. Priroda tih podataka je takva da mogu biti od utjecaja na integritet privatnog života štediša, ali je isto tako evidentan privatni interes pojedinog štediša i svih njih zajedno što predstavlja javni interes Bosne i Hercegovine.

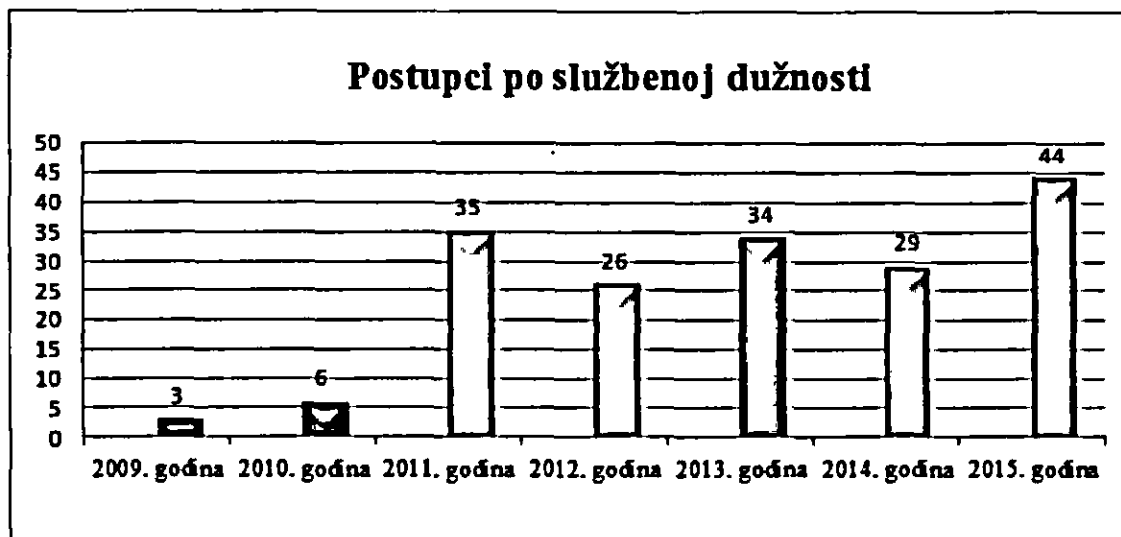
Uzevši u obzir sve naprijed navedeno utvrđeno je da je prijenos osobnih podataka obavljen sukladno Zakonu, kao i da ne postoje nedostaci na koje su ukazivale štediše, te je postupak obustavljen.

3.6.2. Usporedni podaci za 2009 – 2015

POSTUPCI PO SLUŽBENOJ DUŽNOSTI							
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015

*Sarajevo-Carajevo, Vilsonovo šetaliste broj 10. -Вилсоново шеталиште број 10.,
Tel/Тел ++387 33 726 250, факс/факс 726 251*

Ukupno postupaka po službenoj dužnosti	3	6	35	26	34	29	44
--	---	---	----	----	----	----	----

3.7. Kažnjavanje – prekršajni nalozi

Zakonom je propisano da je Agencija ovlaštena „da može izreći kaznu u okviru prekršajnog postupka...“. Shodno navedenoj nadležnosti u izvještajnom razdoblju izdana su 22 prekršajna naloga i to: kontrolorima, odgovornim osobama u kontroloru i uposlenim u kontroloru, ovisno od vrste prekršaja i okolnosti pod kojim je prekršaj učinjen.

- 13 prekršajnih naloga u iznosu od po 300,00 KM, izdano je za osam službenika Ministarstva unutarnjih poslova Kantona Sarajevo, zbog toga što su pristupili osobnim podacima jedne osobe (fotografiji, podacima o osobnoj iskaznici, podacima o prebivalištu/boravištu) koji se vode u evidencijama Agencije za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine, a da pri tome nisu vršili poslove iz nadležnosti Ministarstva propisane u članku 2. Zakona o unutarnjim poslovima Kantona Sarajevo, suprotno članku 4. stavak (1) točka a) Zakona o zaštiti osobnih podataka.

Sedam prekršajnih naloga je realizirano bez sudskog odlučivanja.

U vezi šest prekršajnih naloga zatraženo je sudsko odlučivanje. U jednom slučaju, Općinski sud u Sarajevu okrivljenog je oslobodio odgovornosti, a u pet slučajeva je okrivljene oglasio odgovornim. U tim slučajevima, Sud je izrekao dvije uvjetne osude za razdoblje od 6 mjeseci, dvije novčane kazne smanjio na 100,00 KM, a jednu novčanu kaznu potvrdio u iznosu od 300,00 KM. Ovi prekršajni nalozi nisu realizirani.

2. Prekršajni nalog u iznosu od 1.500,00 KM, komesaru Ministarstva unutarnjih poslova Unsko-sanskog kantona, zbog obrade posebne kategorije osobnih podataka i povrede načela obrade osobnih podataka u oglasnoj proceduri (obrada brisane osude iz kaznene evidencije, obrada osobnih podataka iz policijskih evidencija i prekršajne evidencije i registra novčanih kazni). Zatraženo je sudsko odlučivanje. Općinski sud u Bihaću je obustavio prekršajni postupak za okrivljenog i isti je oslobođen odgovornosti za prekršaj iz članka 4. stavak (1) točke a), b) i c),

*Sarajevo-Capajeso, Vilsonovo šetalište broj 10. -Вилсоново шеталиште број 10.,
Tel/Тел ++387 33 726 250, факс/факс 726 251*

te članka 9. stavak (1) i (2) Zakona o zaštiti osobnih podataka. Upućena je žalba drugostupanjskom sudu.

3. Prekršajni nalog u iznosu od 1.000,00 KM, ravnatelju JZU Dom zdravlja Gračanica, zbog toga što je kontrolu radnog vremena uposlenih u Službi hitne medicinske pomoći vršio skeniranjem otiska prsta, a da prethodno nije pribavio suglasnost uposlenika za obradu posebne kategorije podataka, suprotno članku 9. stavak (1) i (2) Zakona o zaštiti osobnih podataka.
Zatraženo je sudsko odlučivanje. Sud nije zakazao raspravu u ovom slučaju.
4. Prekršajni nalog u iznosu od 10.000,00 KM, Intesa Sanpaolo Banci d.d. BiH, zbog provjere kreditne zaduženosti podnositelja prigovora na temelju suglasnosti koju je ta osoba dala Motorex-u d.o.o. Gračanica u postupku upošljavanja, te dostavljanja Izvješća o tekućem zaduženju podnositelja prigovora navedenoj tvrtki, suprotno članku 7. Odluke o Središnjem registru kredita poslovnih subjekata i fizičkih osoba u Bosni i Hercegovini.
Prekršajni nalog je realiziran.
5. Prekršajni nalog u iznosu od 500,00 KM, ravnatelju Intesa Sanpaolo Banke d.d. BiH, zbog provjere kreditne zaduženosti podnositelja prigovora na temelju suglasnosti koju je ta osoba dala Motorex-u d.o.o. Gračanica u postupku upošljavanja, te dostavljanja Izvješća o tekućem zaduženju te osobe navedenoj tvrtki, suprotno članku 7. Odluke o Središnjem registru kredita poslovnih subjekata i fizičkih osoba u Bosni i Hercegovini.
Prekršajni nalog je realiziran.
6. Prekršajni nalog u iznosu od 500,00 KM, ravnateljici JU „Ljekarna-Apoteka“ Fojnica, zbog sačinjavanja Odluke o zabrani, u kojoj su navedeni JMB S.H. sa podatkom o bračnom i radno-pravnom statusu njenog supružnika, te objavljivanjem Odluke u prostorijama JU „Ljekarna-Apoteka“ Fojnica, na oglasnoj ploči kod zgrade Ministarstva unutarnjih poslova Srednjobosanskog kantona, oglasnoj ploči preko puta zgrade Općine Fojnica i oglasnoj ploči kod autobusne postaje u Fojnici, suprotno članku 24. Zakona o radu FBiH.
Prekršajni nalog je realiziran.
7. Prekršajni nalog u iznosu od 200,00 KM, v.d. ravnatelju Fonda za povratak Bosne i Hercegovine, zbog nedostavljanja informacije nositelju podataka u vezi vlastitog bolovanja, suprotno članku 25. stavak (1) Zakona o zaštiti osobnih podataka.
Prekršajni nalog je realiziran.
8. Prekršajni nalog u iznosu od 100,00 KM, uposlenici Fonda za povratak Bosne i Hercegovine, zbog nedostavljanja informacije nositelju podataka u vezi vlastitog bolovanja, suprotno članku 25. stavak (1) Zakona o zaštiti osobnih podataka.
Prekršajni nalog je realiziran.
9. Prekršajni nalog u iznosu od 100,00 KM, uposlenici Fonda za povratak Bosne i Hercegovine, zbog nedostavljanja informacije nositelju podataka u vezi vlastitog bolovanja, suprotno članku 25. stavak (1) Zakona o zaštiti osobnih podataka.
Prekršajni nalog je realiziran.
10. Prekršajni nalog u iznosu od 500,00 KM, predsjedniku Upravnog odbora JU „Centar za kulturu Kantona Sarajevo“ Sarajevo, zbog traženja od kandidata da uz prijavu na Javni konkurs za izbor i imenovanje ravnatelja JU „Centar za kulturu Kantona Sarajevo“ Sarajevo, dostave uvjerenje o neosuđivanosti za kazneno djelo i privredni prijestup, nespojive sa obavljanjem dužnosti ravnatelja koje je potvrđeno od strane nadležnog suda i uvjerenja da protiv kandidata nije podignuta optužnica za kazneno djelo koje je nespojivo sa obavljanjem dužnosti ravnatelja, suprotno članku 4. točka a) i c) Zakona o zaštiti osobnih podataka.
Prekršajni nalog nije realiziran.

*Sarajevo-Carajevo, Vilsonovo šetalište broj 10. - Вилсоново шеталиште број 10.,
Tel/Тел ++387 33 726 250, факс/факс 726 251*

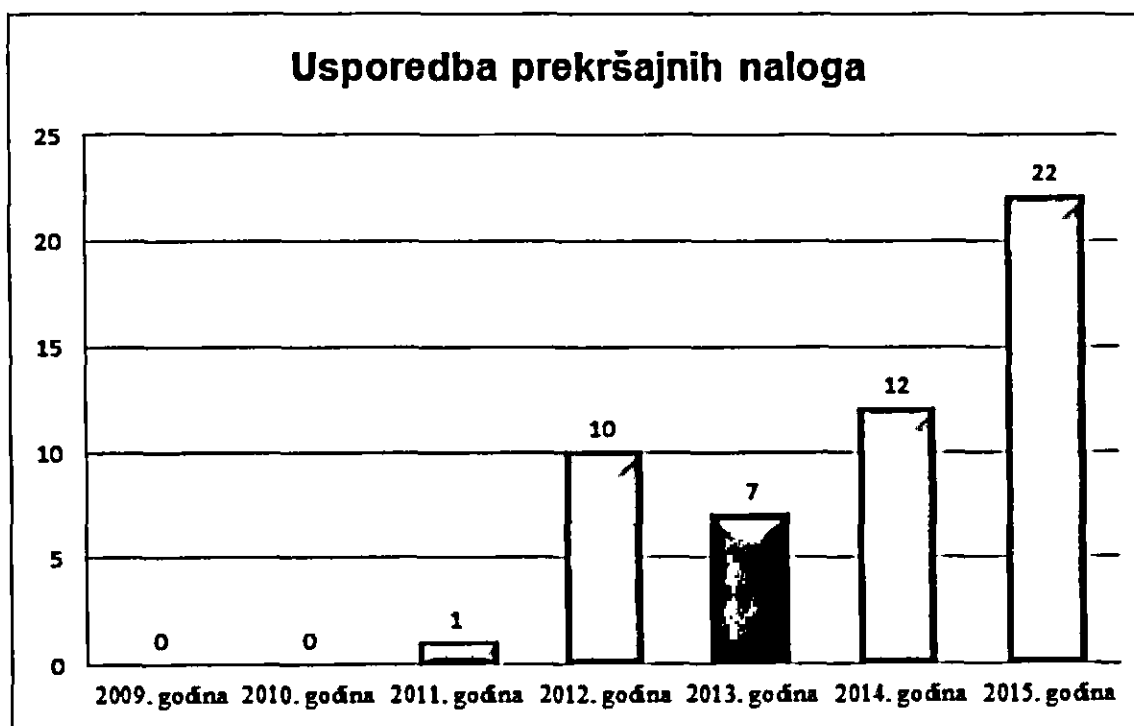
Na temelju izdanih i realiziranih prekršajnih naloga, na jedinstveni račun trezora Bosne i Hercegovine tijekom 2015. godine, uplaćeno je 13.500,00 KM.

U vezi izdanih prekršajnih naloga, za koja su okrivljeni podnijeli zahtjev za sudsko odlučivanje, nadležni sudovi su donijeli pet rješenja, i to:

1. U 2014. godini, Agencija je izdala prekršajni nalog u iznosu od 500,00 KM, rukovoditelju Sektora za prodaju rezidencijalnim korisnicima Telekomunikacija Republike Srpske a.d. Banja Luka, zbog prikupljanja jedinstvenog matičnog broja korisnika telefonskih usluga putem zahtjeva za zasnivanje pretplatničkog odnosa protivno članku 18. stavak (1) Zakona o jedinstvenom matičnom broju.
Osnovni sud u Sokocu je obustavio prekršajni postupak za okrivljenog i isti je oslobođen odgovornosti za prekršaj iz članka 4. stavak (1) točka a) Zakona. Agencija je izjavila žalbu Okružnom sudu u Istočnom Sarajevu, koja je uvažena i predmet vraćen na ponovni postupak.
U 2015. godini, Osnovni sud u Sokocu je rješenjem okrivljenog oglasio odgovornim i izrekao mu uvjetnu osudu, na koju je okrivljeni izjavio žalbu. Okružni sud u Istočnom Sarajevu je odbio žalbu okrivljenog i potvrdio rješenje Osnovnog suda u Sokocu, kojim je isti oglašen odgovornim.
2. U 2014. godini, Agencija je izdala prekršajni nalog u iznosu od 500,00 KM, Glavnom tužitelju Tužiteljstva BiH, zbog onemogućavanja vršenja redovitog inspekcijskog nadzora u Tužiteljstvu.
U 2015. godini, Općinski sud u Sarajevu je donio rješenje kojim je obustavljen prekršajni postupak protiv okrivljenog, jer nema dokaza da je okrivljeni počinio prekršaj za koji se tereti. Agencija je izjavila žalbu Kantonalnom sudu u Sarajevu, koja je odbijena kao neutemeljena, iako Sud nije ulazio u meritum žalbe.
3. U 2014. godini, Agencija je izdala prekršajni nalog u iznosu od 300,00 KM, tajniku Kantonalnog suda u Sarajevu, zbog traženja uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti i uvjerenja o nevođenju kaznenog postupka uz prijavu na konkurs.
U 2015. godini, Općinski sud u Sarajevu je donio rješenje kojim je okrivljeni oglašen odgovornim za počinjeni prekršaj, te mu je izrečena kazna ukora.
4. U 2014. godini, Agencija je izdala prekršajni nalog u iznosu od 500,00 KM, ravnatelju Studio Moderna d.o.o. Sarajevo, zbog obrade osobnih podataka nositelja osobnih podataka bez njegove suglasnosti, u svrhu izravnog marketinga.
U 2015. godini, Općinski sud u Sarajevu je donio rješenje kojim je okrivljeni oglašen odgovornim za počinjeni prekršaj, a prekršajni nalog je postao konačan i izvršan. Prekršajni nalog nije realiziran.
5. U 2014. godini, Agencija je izdala prekršajni nalog u iznosu od 500,00 KM, šefu Odjela za edukaciju - Vlade Brčko distrikta BiH, zbog nedostavljanja obavijesti o aktivnostima poduzetim u cilju izvršenja rješenja Agencije u zakonskom roku, odnosno do izdavanja prekršajnog naloga. U 2014. godini je održan usmeni pretres, ali nije doneseno rješenje, jer je postupajući sudija Suda za prekršaje Brčko distrikta BiH obustavila postupak do dobijanja odgovora (podataka) od Suda BiH po tužbi kojom je pokrenut upravni spor protiv rješenja Agencije, nakon čega će biti zakazan novi pretres.
U 2015. godini, Osnovni sud Brčko distrikta BiH je donio rješenje kojim obustavlja postupak protiv okrivljenog, jer djelo koje mu je stavljeno na teret nije prekršaj.

3.7.1. Usporedni podaci za 2009 – 2015

PREKRŠAJNI NALOZI							
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Ukupno prekršajnih naloga	0	0	1	10	7	12	22
Kontroloru	0	0	0	0	0	1	1
Odgovornoj osobi	0	0	1	8	6	8	6
Uposlenom u kontroloru	0	0	0	2	1	3	15
Javno tijelo	0	0	1	6	5	5	20
Pravna osoba	0	0	0	4	2	6	2
Fizička osoba	0	0	0	0	0	0	0

3.8. Upravni sporovi

Prema Zakonu, odluke Agencije su konačne i protiv istih se može pokrenuti upravni spor pred Sudom BiH.

U izvještajnom razdoblju okončano je ukupno osam upravnih sporova pokrenutih pred Sudom Bosne i Hercegovine protiv konačnih rješenja Agencije, i to četiri spora pokrenuta u 2013. godini, tri u 2014. godini i jedan u 2015. godini.

U pet sporova odbijena je tužba i potvrđena su konačna rješenja Agencije, u dva spora je tužba uvažena i predmet vraćen na ponovno rješavanje, dok je u jednom sporu tužba djelomično uvažena i predmet vraćen na ponovno rješavanje u osporenom dijelu.

Sud Bosne i Hercegovine je donio sljedeće odluke:

1. Presudu kojom je odbijena tužba Agencije za državnu službu FBiH u vezi vraćanja prijavne dokumentacije neizabranim sudionicima javnih konkursa za popunjavanje radnih mjesta državnih službenika.
2. Presudu kojom je odbijena tužba Federalnog ministarstva financija u vezi obrade osobnih podataka putem videonadzora.
3. Presudu kojom je odbijena tužba Telekomunikacija Republike Srpske a.d. Banja Luka u vezi prikupljanja i dalje obrade JMB korisnika usluga u svrhu provjere ranijih dugovanja i u svrhu vođenja parničnog postupka.
4. Presudu kojom je odbijena tužba Ministarstva unutarnjih poslova Srednjobosanskog kantona u vezi obrade posebnog staža bez njegove suglasnosti.
5. Presudu kojom je odbijena tužba Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo u vezi traženja na uvid osobne iskaznice prilikom ovjere zdravstvene knjižice.
6. Presudu kojom je djelomično uvažena tužba Intesa Sanpaolo Banke d.d. Sarajevo, i to u dijelu koji se odnosi na povrat bjanko mjenice podnositeljici prigovora i obavjest o načinu obavljanja ove mjere, dok se u ostalom dijelu tužba Banke odbija.
7. Presudu kojom je uvažena tužba Vlade Brčko distrikta BiH, Odjeljenja za edukaciju, u vezi zahtjevanja dostave cjelokupnih personalnih dosijea studenata, matičnih knjiga studenata i Registra izdanih diploma, u originalu ili preslike istih u svrhu provjere zakonitosti i ispunjenosti uvjeta za rad Evropskog univerziteta u Brčko distriktu BiH putem upravnog nadzora.
8. Presudu kojom je uvažena tužba a.d. „Grad“ Bijeljina, u vezi prikupljanja preslike osobne iskaznice, dokaza o mjestu boravka, preslike kartona deponiranih potpisa, bjanko potpisane mjenice, rješenja za rad i rješenja o JIB-u, u svrhu zaključenja/produženja ugovora o zakupu poslovnog prostora.

Tijekom 2015. godine, pokrenuto je 11 upravnih sporova pred Sudom Bosne i Hercegovine, protiv konačnih rješenja Agencije. Od ukupnog broja, osam upravnih sporova je pokrenuto tužbom od strane javnih tijela, jedan spor je pokrenut tužbom pravne osobe, a dva spora od strane fizičke osobe.

Tužbu za poništenje rješenja Agencije podnijeli su:

1. Ministarstvo unutarnjih poslova Srednjobosanskog kantona 5 tužbi
2. Fond za povratak Bosne i Hercegovine
3. Vlada Brčko distrikta BiH, Odjeljenje za edukaciju
4. Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo
5. ZU „Moja apoteka“ Banja Luka
6. fizička osoba

*Sarajevo-Carajevo, Vilsonovo šetalište broj 10. -Вилсоново шеталиште број 10.,
Tel/Тел ++387 33 726 250, факс/факс 726 251*

7. fizička osoba

Ministarstvo unutarnjih poslova Srednjobosanskog kantona podnijelo je pet tužbi za poništenje konačnih rješenja Agencije, kojima su usvojeni prigovori osam građana u vezi obrade podataka o posebnom stažu, bez njihove suglasnosti, od strane Ministarstva i Federalnog zavoda za mirovinsko i invalidsko osiguranje, Kantonalna administrativna služba Travnik.

Fond za povratak Bosne i Hercegovine podnio je tužbu za poništenje konačnog rješenja Agencije, kojim je djelomično usvojen prigovor građanina u vezi onemogućavanja pristupa vlastitim osobnim podacima i obrade osobnih podataka od strane neovlaštene osobe.

Vlada Brčko distrikta BiH, Odjeljenja za edukaciju, podnijela je tužbu za poništenje konačnog rješenja Agencije donesenog u ponovnom postupku po presudi Suda BiH, u vezi zahtjevanja dostave cjelokupnih personalnih dosijea studenata, matičnih knjiga studenata i Registra izdanih diploma, u originalu ili preslike istih u svrhu provjere zakonitosti i ispunjenosti uvjeta za rad Europskog univerziteta u Brčko distriktu BiH putem upravnog nadzora.

Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo podnio je tužbu za poništenje konačnog rješenja Agencije kojim je odbijen zahtjev za odgodu izvršenja konačnog rješenja, kojim je zabranjeno Zavodu da zabrani prikupljanje medicinske dokumentacije osiguranika od njihovih poslodavatelja (osim Izvješća o privremenoj spriječenosti za rad), u svrhu rješavanja zahtjeva za refundaciju naknade plaće za vrijeme privremene spriječenosti za rad preko 42 dana.

ZU „Moja apoteka“ Banja Luka je podnijela tužbu Sudu BiH za poništenje konačnog rješenja Agencije, u vezi obrade osobnih podataka upotrebom audionadzora u prodajnim objektima-ljekarnama, u svrhu osiguranja imovine i uposlenih u Ljekarni.

Fizička osoba podnijela je tužbu za poništenje konačnog rješenja Agencije, kojim je odbijen njegov prigovor podnesen protiv Općine Pale i Fonda za mirovinsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske, Filijala Istočno Sarajevo, u vezi obrade podataka o posebnom stažu.

Fizička osoba podnijela je tužbu za poništenje konačnog rješenja Agencije, kojim je odbijen njegov prigovor protiv Vijeća za tisak BiH, zbog obrade njegovog imena i prezimena putem zvanične internet stranice, Facebook stranice, te u informativnim biltenima o radu Vijeća, na temelju njegove suglasnosti.

U izvještajnom razdoblju donesena su tri rješenja u ponovnom postupku, po presudi Suda BiH kojima je uvažena tužba protiv konačnih rješenja Agencije, i to:

1. U ponovnom postupku Agencija je dodatno ispitala opravdanost postupanja Odjela za edukaciju Vlade BD, cijeneći proporcionalnost upotrijebljenih mjera i ciljeva kojima se teži, a sve u odnosu na praksu Europskog suda za ljudska prava i zahtjeve iz članka 8. Europske konvencije o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Agencija je ostala na stanovištu da je u postupanju Odjela za edukaciju došlo do proizvoljnog miješanja u prava iz Konvencije, te je naloženo Vladi Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, Odjeljenju-Odjelu za edukaciju da se uzdrži od obrade osobnih podataka studenata Europskog Univerziteta Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, na način da zahtjeva dostavu cjelokupnih personalnih dosijea studenata, matičnih knjiga studenata i Registara izdanih diploma, u originalu ili preslike istih u svrhu provjere zakonitosti i ispunjenosti uvjeta za rad Europskog univerziteta u Brčko distriktu BiH putem upravnog nadzora.

2. Agencija je uvažavajući pravno shvatanje Suda u ponovnom postupku AD „Grad“ Bijeljina, djelomično usvojila prigovor i u odnosu na ranije rješenje u ponovnom postupku nije zabranila prikupljanje *bjanko potpisane mjenice rješenja za rad i rješenja o JIB-u* u svrhu

zaključenja/produženja ugovora o zakupu poslovnog prostora, jer prikupljanje navedene dokumentacije ne dovodi do povrede privatnosti podnositeljice prigovora.

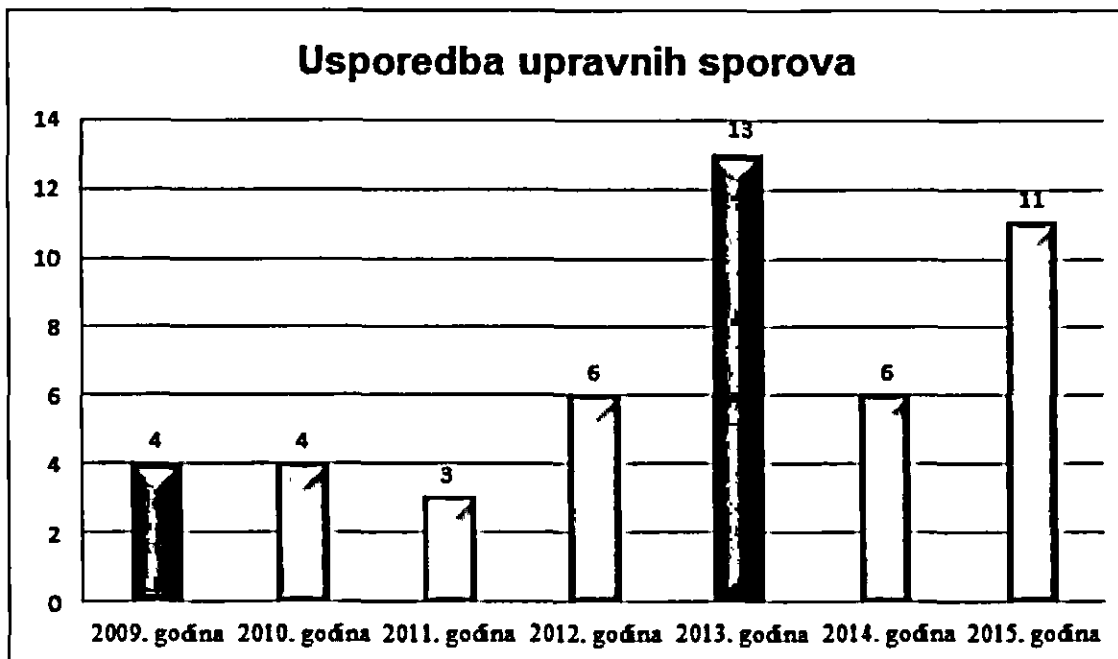
Stajalište Suda je bilo da „*zakupodavatelj ima pravo osigurati naplatu svog potraživanja od zakupaca....što nije u suprotnosti ni sa Zakonom o zaštiti osobnih podataka, niti sa Zakonom o obligacijskim odnosima*”.

3. Agencija je, uvažavajući pravno shvatanje Suda, umjesto naloga da se obavi povrat bjanko mjenice, Intesa Sanpaolo Banci naložila da uništi bjanko mjenicu, koju je kao jamac avalirala podnositeljica prigovora.

Po shvatanju Suda, Agencija je suprotno članku 40. stavak (2) točka e) Zakona, naložila Banci da obavi povrat mjenice jamcu. Obavljanjem takve mjere, omogućilo bi se jednoj osobi da dođe u posjed osobnih podataka druge osobe, bez njene suglasnosti, što je u suprotnosti sa odredbama Zakona o zaštiti osobnih podataka.

3.8.1. Usporedni podaci za 2009 – 2015

UPRAVNI SPOROVI							
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Ukupno upravnih sporova	4	3	2	6	13	6	11
Riješeno	4	3	2	6	13	3	1
Riješeno u korist Agencije	4	2	2	6	11	2	1
Riješeno protiv Agencije	0	1	0	0	2	1	0
Neriješeno	0	0	0	0	0	3	10

3.9. Mišljenja

Davanje stručnih mišljenja po zahtjevima kontrolora i nositelja osobnih podataka je u porastu. Iako je Zakon općeg karaktera i primjenjuje se na sve kontrolore koji nisu izuzeti zakonom, u postupku davanja mišljenja neophodno je poznavati i materijalni propis iz oblasti na koju se mišljenje odnosi, što ovaj postupak čini zahtjevnim.

3.9.1. Stručna mišljenja Agencije

U izvještajnom razdoblju dato je 259 mišljenja po zahtjevima različitih kontrolora i nositelja osobnih podataka. Javnim tijelima dato je 84 stručnih mišljenja, pravnim osobama 28, a fizičkim osobama 147 stručnih mišljenja. Najveći broj mišljenja, Agencija je dala u vezi sa sljedećim pitanjima obrade osobnih podataka:

1. Davanje osobnih podataka u različite svrhe, te davanje osobnih podataka na temelju Zakona o slobodi pristupa informacijama
2. Obrada jedinstvenog matičnog broja i preslike osobne iskaznice
3. Obrada osobnih podataka u konkursnoj proceduri, a naročito uvjerenja o nekažnjavanju, uvjerenja o nevođenju kaznenog postupka, ljekarskog uvjerenja i preslika osobne iskaznice
4. Videonadzor u stambenoj zgradi i privatnim kućama, službenim prostorijama i školama
5. Objavlivanje osobnih podataka na oglasnim pločama, internetu i elektroničkim medijima
6. Tonsko snimanje sjednica i disciplinskih postupaka, uposlenih i kupaca na prodajnim mjestima i telefonskih poziva
7. Ispunjavanje obveza propisanih Zakonom o zaštiti osobnih podataka
8. Otisak prsta u svrhu kontrole prisustva na poslu
9. Davanje i objavlivanje podataka o plaćama, naknadama za rad u komisijama i slično
10. Prikupljanje podataka od strane poslodavatelja

U ranijim Izvješćima obrađena su mišljenja, koja se odnose na davanje podataka po Zakonu o slobodi pristupa informacijama, obrada JMB-a, preslike osobne iskaznice, otisak prsta u svrhu kontrole prisustva na radnom mjestu i sl. U ovom izvješću izdvajamo mišljenja koja se odnose na druga pitanja obrade osobnih podataka.

3.9.2. Primjeri iz prakse

- Prikupljanje i obrada osobnih podataka članova kućanstva glavnog dužnika uz njihovu pismenu suglasnost, a u svrhu provjere kreditne sposobnosti glavnog dužnika

Mikrokreditna organizacija je zatražila mišljenje vezano za mogućnosti prikupljanja i obrade osobnih podataka članova kućanstva glavnog dužnika u svrhu provjere njegove kreditne sposobnosti. Provjera kreditne sposobnosti se vrši u Središnjem registru kredita putem JMB.

Zakon o zaštiti korisnika finansijskih usluga propisuje obvezu mikrokreditnih organizacija i drugih finansijskih institucija koje su registrirane za davanje kredita, da prije zaključenja ugovora o kreditu obave procjenu kreditne sposobnosti korisnika, jamca ili druge osobe koja osobno osigurava ispunjenje obveza korisnika. Procjena se vrši na temelju odgovarajuće dokumentacije i podataka dobijenih od korisnika, uvidom u Središnji registar kredita, uz prethodnu pismenu suglasnost osobe na koju se odnose podaci iz SRK-a, kao i javne registre i baze podataka.

Odluka Agencije za bankarstvo o minimalnim standardima za dokumentiranje kreditnih aktivnosti mikrokreditnih organizacija i procjenu kreditne sposobnosti propisuje da kreditni dosije korisnika kredita mora sadržavati pismenu suglasnost za korištenje podataka iz SRK-a za glavnog dužnika i sudužnika ili jamca po kreditu ukoliko ih ima, te izvješće iz SRK-a za navedene osobe.

Pošto navedeni Zakon i Odluka Agencije za bankarstvo ne propisuju obvezu davatelja kredita da vrše provjeru kreditne sposobnosti i članova kućanstva korisnika kredita, dato je mišljenje da ne mogu od korisnika kredita zahtijevati dostavu pismene suglasnosti članova kućanstva za provjeru njihove kreditne sposobnosti, jer bi isto dovelo do povrede prava na privatni život članova kućanstva korisnika kredita.

- Snimanje pacijenata u zdravstvenim ustanovama

Fizička osoba zatražila je mišljenje „da li je dopušteno korištenje nadzornih kamera u zdravstvenim ustanovama koje na odjelima ginekologije, mentalnom zdravlju i slično, snimaju pacijente“.

Zakon o zdravstvenoj zaštiti Republike Srpske i Zakon o pravima, obvezama i odgovornostima pacijenata u Federaciji Bosne i Hercegovine propisuju da pacijent ima pravo na zaštitu svoje privatnosti tijekom provođenja dijagnostičkih ispitivanja, posjeta ljekaru medicine odnosno ljekaru stomatologije ili specijalisti i medicinsko-kirurškom liječenju u cjelini i da pregledu pacijenta i poduzimanju medicinskih mjera nad njim, smiju prisustvovati samo zdravstveni radnici i zdravstveni suradnici koji su uključeni u njegov tretman. Iz tog razloga, Agencija je dala mišljenje da nadzorne kamere nisu dozvoljene u prostorijama i ordinacijama u kojima se provode dijagnostička ispitivanja.

- Podaci o primanjima članova Upravnog odbora Agencije za osiguranje depozita BiH

Po Zahtjevu novinara RTVBN dato je mišljenje o dopuštenosti dostavljanja informacija o pojedinačnim iznosima naknada za rad u Upravnom odboru Agencije za osiguranje depozita BiH.

Angažirani u javnom sektoru ne mogu uživati zaštitu na privatnost u pogledu obrade osobnih podataka u onoj mjeri u kojoj se ta zaštita Zakonom osigurava fizičkoj osobi u privatnom sektoru ili nekim drugim „običnim“ životnim situacijama. Osim navedenog, podaci o primanjima pojedinaca

angažiranih u javnom sektoru ukazuje na način trošenja sredstava iz javnog sektora, što preventivno može djelovati na nezakonite radnje ili korupciju, te se stoga nesumnjivo može reći da je objavljivanje ovakve informacije u javnom interesu.

Nesporno je da se primanja u javnom sektoru trebaju učiniti javnim, međutim iz objavljenog iznosa ne trebaju biti vidljivi pojedini dijelovi plaće kao što su, na primjer, odbici za alimentaciju, kredit, članarina za sindikat i slično. Ovi podaci predstavljaju osobne karakteristike i opredjeljenja pojedinca kao nositelja osobnih podataka, spadaju u sferu privatnosti, te stoga ne mogu biti javno dostupni bez ikakvih ograničenja.

3.9.3. Mišljenja na zakone, podzakonske akte i druge pravne akte

Agenciji su dostavljeni na mišljenje Nacrti i Prijedlozi sljedećih zakona:

1. **Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o udruženjima i fondacijama Bosne i Hercegovine**
U predmetnom Zakonu propisano je da zahtjev za upis u registar udruženja i fondacija sadrži i „ovjerene preslike osobnih iskaznica ili putovnica osnivača ili izvod iz registra za osnivače pravne osobe“. Kao obrazloženje za ovu normu, od strane predlagatelja navedeno je da se omogućiti što lakša i jednostavnija primjena zakona.
S tim u vezi, u mišljenju je istaknuta potreba preispitivanja neophodnosti obrade osobnih podataka, prikupljanjem preslika identifikacijskih dokumenata, te sagledavanje mogućnosti postizanja željenog cilja na manje invazivan način po nositelje podataka.
2. **Prednacrt Zakona o policijskim službenicima Kantona Sarajevo**
U mišljenju je data primjedba na broj evidencija koje će voditi policijsko tijelo, te je ukazano na raniju preporuku Agencije koja se odnosila na obradu osobnih podataka u policijskom sektoru. Kao potpuno neprihvatljiva ocijenjena je norma, koja je ostavila mogućnost propisivanja sadržaja drugih evidencija koje sadrže osobne podatke, a koje su propisane drugim zakonima.
3. **Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o temeljnom odgoju i educiranju i Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o srednjem educiranju; Prijedlog Zakona o dopunama Zakona o temeljnom odgoju i educiranju i Prijedlog Zakona o dopunama Zakona o srednjem educiranju**
Izrada ovog zakona uslijedila je nakon što je Agencija nadležnom ministarstvu naložila da osigura adekvatnu zakonitu obradu osobnih podataka učenika i nastavnika putem web aplikacije „EMIS“. Dakle, u dva navrata date su upute i pojašnjenja na koji način je potrebno normirati sustav elektroničke obrade osobnih podataka učenika i nastavnika.
Djelovanje ministarstva predstavlja pozitivan primjer postupanja javnih tijela u cilju usklađivanja zakonodavstva sa europskim standardima.
4. **Zakon o humanitarnim organizacijama Bosne i Hercegovine**
U mišljenju je sugerirano da se razmotri koliko je izvjesno da će humanitarne organizacije obrađivati osobne podatke, te da se u skladu s tim i propišu odgovarajuće norme. Dakle, predmetni zakon nije propisao obradu osobnih podataka, ali s obzirom na pojmove „humanitarna djelatnost i „humanitarna pomoć“ mogućnost za obradu osobnih podataka nije u potpunosti isključena.
5. **Nacrt Zakona o volontiranju u institucijama Bosne i Hercegovine**
U mišljenju je istaknuta potreba preciznijeg propisivanja vrste osobnih podataka u ugovoru o volontiranju i potvrdi o volontiranju, te u izvješću o obavljenim volonterskim aktivnostima i

uslugama, koje je obvezan organizator volontiranja podnijeti jednom godišnje Ministarstvu pravde BiH.

Propisivanje vrsta osobnih podataka, koji će se obrađivati, ne ostavlja mogućnost različitog tumačenja, a time i proizvoljnosti prilikom provođenja propisa.

- Ovo su sporadični slučajevi, kada nadležna tijela u postupku donošenja zakona te zakone i dostave Agenciji na mišljenje. Da bi se postiglo sustavno rješenje, neophodno je da na svim razinama vlasti u Bosni i Hercegovini, koje imaju zakonodavne nadležnosti, uspostave institucionalnu suradnju. To podrazumijeva da se svi zakoni koji se usvajaju, a reguliraju obradu i zaštitu osobnih podataka, dostave Agenciji na mišljenje. Sa Zajedničkom komisijom za ljudska prava Parlamentarne skupštine BiH ostvarena je dobra suradnja koja već daje vidljive rezultate.

Pokrenute su aktivnosti na uspostavljanju institucionalne suradnje i sa entitetskim zakonodavnim tijelima i to:

- Komisiji za ljudska prava i slobode Parlamenta Federacije BiH upućen je akt u vezi suradnje Parlamenta Federacije BiH i Agencije na način da propisi koje usvaja Parlament Federacije BiH, prije usvajanja budu dostavljeni Agenciji na mišljenje. Ovim aktom predloženo je navedenoj Komisiji da pokrene aktivnosti koje bi rezultirale izmjenama postojećih propisa kao što je Poslovnik o radu Vlade Federacije ili na neki drugi način da se uspostavi procedura obaveznog dostavljanja na mišljenje Agenciji zakona, koji reguliraju obradu osobnih podataka, prije njihovog usvajanja.
- Održan je sastanak sa predstavnicima Skupštine Republike Srpske u vezi suradnje zakonodavnih tijela i Agencije. Na ovom sastanku predstavnici Skupštine su upoznati sa potrebom sustavnog rješenja, koje će podrazumijevati dostavljanje na mišljenje Agenciji zakona, koji se odnose na obradu osobnih podataka, prije njihovog upućivanja u skupštinsku proceduru.

Drugi pravni akti koji su dostavljeni Agenciji na mišljenje su:

1. Nacrt sporazuma između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Makedonije o uzajamnom priznavanju i zamjeni vozačkih dozvola, Ministarstvo komunikacija i prometa BiH
2. Nacrt sporazuma između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Moldavije o uzajamnom priznavanju i zamjeni vozačkih dozvola, Ministarstvo komunikacija i prometa BiH

Agencija je uputila prijedloge za izmjene i dopune sljedećih zakona:

- Prijedlog izmjena i dopuna Izbornog zakona Bosne i Hercegovine - Interresornoj radnoj grupi za izmjene Izbornog zakona Bosne i Hercegovine putem Središnjeg izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine

Predmet predloženih Izmjena i dopuna se odnosio na potrebu detaljnijeg propisivanja način provjere vjerodostojnosti i autentičnosti prijave za glasovanje u odsustvu kako bi se osigurala obrada autentičnih podataka o podnosiocu zahtjeva za glasovanje iz inozemstva. Također, predloženo je da se izbrišu kao neadekvatne odredbe u Izbornom zakonu kojima se propisuje prikupljanje i objavljivanje izjava o ukupnom imovinskom stanju kandidata i izabраних kandidata, te da se inicira propisivanje odgovarajućih odredbi u zakonima koji reguliraju spriječavanje sukoba interesa. Dakle, predložene izmjene i dopune Izbornog zakona nastale su kao logičan slijed nakon završetka određenih postupaka po prigovoru nositelja podataka i po službenoj dužnosti.

U prethodnim izvješćima detaljno smo iznosili pojedinosti ovih predmeta, tako da ovom prilikom, iznosimo njihove temeljne karakteristike.

Agencija je usvojila prigovor nositelja podataka i utvrdila da je došlo do povrede prava na privatni život u pogledu obrade osobnih podataka u postupku prava na glasovanje. Prijava za podnositelja prigovora za glasovanje iz inozemstva, podnesena umjesto njega, prihvaćena je od strane Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, bez da je pouzdano i sa sigurnošću utvrđeno da je podnositelj prigovora istu stvarno i podnio. Obradom neažurnih, netačnih i neautentičnih osobnih podataka u izbornom procesu dovodi se u pitanje legalnost istog.

Proveden je postupak po službenoj dužnosti protiv Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, radi objavljivanja skeniranih imovinskih kartona kandidata na izborima, na zvaničnoj web stranici Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, te utvrđeno da njihovo objavljivanje ne zadovoljava temeljne standarde zaštite osobnih podataka. Naloženo je uklanjanje tako objavljenih imovinskih kartona, sa zvanične web stranice. S tim u vezi, predloženo je da objavljivanje imovinskih kartona bude detaljno i na prihvatljiv način uređeno zakonima koji propisuju sukob interes u BiH. Sadašnje rješenje ne daje jasan odgovor koji je to legitimni cilj koji se želi postići, odnosno koja je svrha prikupljanja osobnih podataka, u izbornom procesu od svih kandidata.

- Prijedlog za izmjenu i dopunu Zakona o matičnim knjigama - Vladi Federacije BiH i Komisiji za zaštitu ljudskih prava i sloboda Parlamenta Federacije BiH

Predmet predloženih izmjena i dopuna odnosio se na propisivanje mogućnosti ispravke podataka u matičnim knjigama, ne samo po zahtjevu stranke već i po službenoj dužnosti, mogućnost ispravke podataka u osobnom imenu, te s tim u vezi brisanje instituta "utvrđivanje identiteta osobe i osobnog imena te osobe". Također, prijedlog se odnosio i na brisanje odredbi koje ograničavaju primjenu Zakona.

Ukratko, obrazloženja za predložene izmjene i dopune sastoje se u sljedećem: postupak ispravke podataka u matičnim knjigama ne može biti stavljen na teret samo građanima, a samo izuzetno da to rade nadležna tijela, kakvo je sadašnje rješenje. Ispravka podataka u matičnim knjigama treba se vršiti po službenoj dužnosti ili po zahtjevu stranke ovisno od okolnosti koje su objektivne prirode. Ovo znači, kada kontrolor iz objektivnih razloga ne može voditi postupak po službenoj dužnosti, to određuje da se ispravka vrši po zahtjevu stranke. Isto stajalište počiva na načelu da su "kontrolori dužni obrađivati točne i autentične podatke i po potrebi ih ažurirati." (članak 4. stavak (1) točka d) Zakona)

Za razliku od sadašnjeg zakonskog rješenja koje za ispravku podataka u matičnim knjigama koja se odnosi na osobno ime, uvodi do sada nepoznat institut „utvrđivanja identiteta osobe i osobnog imena te osobe“ Agencija je predložila njihovo brisanje i učinila realnim provođenje postupka ispravke podataka u matičnim knjigama i za greške u osobnom imenu. Osobno ime služi za identificiranje osobe, a sada je uvedeno obrnuto rješenje da se identificiranjem osobe utvrđuje osobno ime, što je neprihvatljivo.

Što se tiče odredbe, kojom se isključuje primjena Zakona, predloženo je njeno brisanje, jer ta norma nije ustavna i logična. Tijela javne vlasti ne bi trebala donositi zakone kojima isključuju nadzor neovisnih tijela u oblasti ljudskih prava, a što se upravo i dogodilo u ovom predmetu. Ovo zakonsko rješenje uslijedilo je kao reakcija nadležnog tijela javne vlasti na određene odluke Agencije, a što smo detaljno opisali u prethodnim izvješćima. Ovakvim postupcima zakonodavnih tijela dolazi se u apsurdnu situaciju da bi bilo bolje da Agencija nije ništa radila, jer bi zaštita osobnih podataka bila bolja. Naime, sada je zakonom osigurano sustavno kršenje prava na zaštitu osobnih podataka. O ozbiljnosti ovakvog postupka govori i činjenica da je isti notiran u Izvješću o napretku za 2015.

*Sarajevo-Carajevo, Vilsonovo šetalište broj 10. -Вилсоново шеталиште број 10.,
Tel/Tel ++387 33 726 250, faks/faks 726 251*

godinu Europske komisije. „Ipak, bilo je pokušaja da se uvođenjem kontradiktornih odredbi u posebne zakone izmijeni opći režim zaštite osobnih podataka.“ I sljedeći slučaj je isti u tom kontekstu.

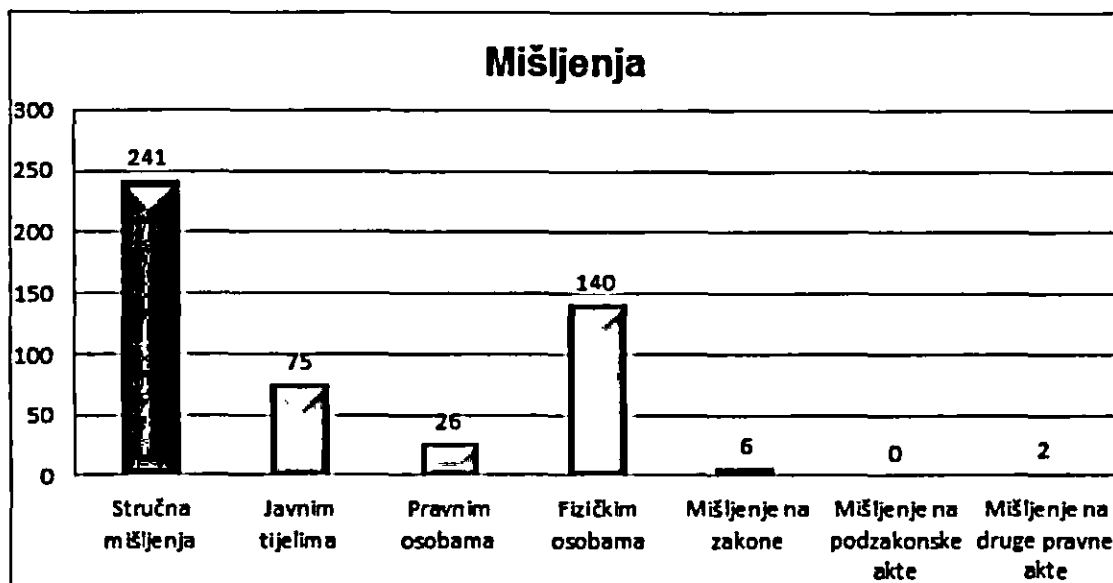
- Prijedlog za izmjenu Zakona o dopunskim pravima boraca-branitelja Bosne i Hercegovine - Vladi Kantona Sarajevo i Komisiji za pravdu, ljudska prava i građanske slobode Skupštine Kantona Sarajevo

Ovim su prijedlogom nastojala se ispraviti pogrešna zakonska rješenja, koja su također uslijedila nakon donošenja Odluke Agencije kojom je zabranjeno objavljivanje JMB-a i drugih osjetljivih podataka invalidima i braniteljima u postupku dodjele novčanih primanja. Iako je od nadležnog kantonalnog tijela pokrenut upravni spor, prije njegovog okončanja, predmetni zakon je izmijenjen i radnje obrade osobnih podataka, koje su ocijenjene suprotne načelu pravičnosti i zakonitosti, „ozakonjene“. Odlukom Suda BiH odbijen je tužbeni zahtjev i potvrđena Odluka Agencije, ali je sporno zakonsko rješenje i dalje ostalo na snazi.

U izvještajnom razdoblju ovi prijedlozi Agencije nisu prihvaćeni.

3.9.4. Usporedni podaci za 2009 – 2015

MIŠLJENJA							
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Ukupno	22	89	120	185	230	290	267
Stručna mišljenja	22	89	117	181	215	282	259
Javnim tijelima	14	47	44	56	94	80	84
Pravnim osobama	6	14	19	41	23	18	28
Fizičkim osobama	2	28	51	84	98	184	147
Mišljenje na zakone	0	0	3	3	9	6	6
Mišljenje na podzakonske akte	0	0	0	0	5	1	0
Mišljenje na druge pravne akte	0	0	0	1	1	1	2

3.10. Središnji registar

Središnji registar je elektronička evidencija temeljnih podataka o zbirkama osobnih podataka koje vode kontrolori, a ima za cilj da nositelje podataka informira koje osobne podatke kontrolori mogu prikupljati i na drugi način obrađivati. Ove informacije Agencija objedinjava i objavljuje, na koji način i nastaje Središnji registar. Središnji registar pruža mogućnost Agenciji za sagledavanje i analizu koje vrste podataka su sadržane u zbirkama osobnih podataka kontrolora u određenoj oblasti.

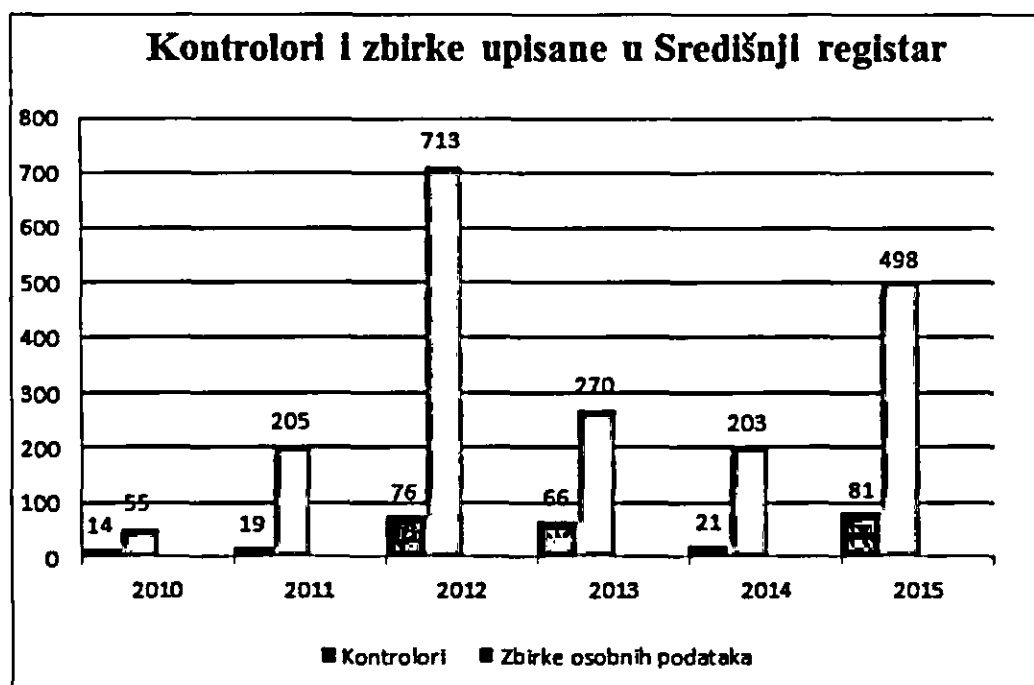
Registracija kontrolora je obveza kontrolora da prije uspostavljanja zbirke osobnih podataka dostave Agenciji obavijest o namjeravanom uspostavljanju zbirke osobnih podataka sa informacijama o zbirci osobnih podataka propisanim člankom 13. Zakona („Službeni glasnik BiH“ br. 49/06, 76/11 i 89/11). Način ispunjavanja ove obveze propisan je Pravilnikom o načinu vođenja i obrascu evidencije o zbirkama osobnih podataka („Službeni glasnik BiH“ br. 52/09).

Tijekom 2015. godine, u Središnji registar je upisan 81 kontrolor. Registriranje kontrolora obavlja se na način da se u bazi Središnji registar za iste, po prijavi kontrolora, otvori korisnički nalog – upišu se podaci o kontroloru, te se istom dodijeli korisničko ime i lozinka. Podaci vezani za korisnički nalog se kontrolorima dostavljaju u zatvorenoj kuverti.

Od osnivanja do kraja 2015. godine, u Središnji registar je upisano 277 kontrolora i 1944 zbirke osobnih podataka.

U sljedećoj tabeli je prikazan broj kontrolora i zbirki upisanih u Središnji registar za svaku godinu, te grafički prikaz registriranih kontrolora i zbirki.

Kontrolori i zbirke upisane u Središnji registar							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ukupno
Kontrolori	14	19	76	66	21	81	277
Zbirke osobnih podataka	55	205	713	270	203	498	1944

Tijekom 2015. godine upućen je poziv institucijama Bosne i Hercegovine, koje do sada nisu registrirane u Središnjem registru, da prijave evidencije o zbirkama osobnih podataka. Institucijama je ostavljen rok od 60 dana od dana prijema poziva da obave Zakonom propisanu obvezu. Naglašeno je da će se u skladu sa pokazanim interesom organizirati obuka. Ukupno je pozvano 56 institucija.

3.11. Informacijski sustav

Aktivnosti na održavanju lokalne računarske mreže uključuju: Redovite aktivnosti potrebne za nesmetano funkcioniranje Informacijskog sustava Agencije što podrazumijeva; održavanje software-a i nadogradnja (update); servisiranje računara i drugih uređaja te nabavka računara i računarske opreme.

ISO 27001 je međunarodni standard objavljen od strane Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO) koji opisuje kako upravljati informacijskom sigurnosti. Ovaj standard može se

primjeniti u organizaciji bilo kojeg tipa i predstavlja skup najboljih svjetskih praksi pri upravljanju informacijskom sigurnosti.

Tijekom 2014. godine, Agencija je započela aktivnosti na realizaciji Projekta izgradnje sustava upravljanja informacijskom sigurnosti prema standardu ISO 27001 (Projekat ISMS), a aktivnosti su nastavljene i tijekom 2015. godine. Projekat ISMS je pokrenut s ciljem da se u Agenciji uspostavi sustav sigurnosti informacija koji će biti u skladu sa standardom ISO 27001.

Interna baza podataka sadrži module: Inspekcija, Prigovori i Mišljenja. Ovi moduli su razvijeni sa ciljem da službenicima koji rade na ovim poslovima omoguće brži i jednostavniji način dolaska do potrebnih informacija. Svi službenici su dužni da u Internu bazu unesu podatke o poslovima koji su vezani za inspekcije, prigovore i mišljenja. Upisivanjem ovih podataka u bazu isti postaju dostupni i drugim službenicima koji imaju pravo pristupa.

Osim navedenog, moguće je obaviti statističke preglede kao što su: zbirni pregled po službenicima i datumu, te pregledi po npr. predmetu inspekcije, vrsti nadzora, predmetu prigovora, podnositelju prigovora, pokrenutom upravnom sporu, predmetu mišljenja i slično. U Internu bazu do sada su upisani podaci za 437 inspekcija, 1088 mišljenja i 555 prigovora. Interna baza se nalazi u lokalnoj računarskoj mreži i instalirana je na serveru koji se nalazi u prostorijama Agencije. Pristup internoj bazi se ostvaruje upisivanjem korisničkog imena i lozinke, a prava pristupa su definirana posebnim aktom.

The screenshot shows the header of the Agency for the Protection of Personal Data in Bosnia and Herzegovina. Below the header is a navigation menu with items: Početna, Admin, Menadžment, Zbirka, Inspekcija, Prigovori, Mišljenja, Pomor. The main content area is titled 'Informacije o radu inspektora' and contains a search form with three dropdown menus: 'Vrsta korisnika' (Inspektor), 'Uposlenik' (Svi konsulti), and 'Datumski filter'. A 'Traži' button is located below the filters. Below the search form is a summary table with the following data:

Red. br.	Uposlenik	Ukupno inspekcija	Ukupno mišljenja	Ukupno prigovora
		Ukupno: 437	Ukupno: 1088	Ukupno: 555

3.12. Javnost rada i suradnja sa medijima

Širenje znanja o zaštiti osobnih podataka i privatnosti u okviru komunikacije sa javnošću jedan je od temeljnih instrumenata koji omogućavaju djelotvornost rada svakog nadzornog tijela koje se bavi zaštitom osobnih podataka. Agencija je nastavila i tijekom 2015. godine da pravovremeno informira javnost o poduzetim aktivnostima, aktualnim predmetima i pitanjima, mišljenjima u vezi sa primjenom Zakona, te je nastavila razvijati suradnju sa tiskanim i elektroničkim medijima u Bosni i Hercegovini. Zbog stalne potrebe promocije zaštite osobnih podataka i privatnosti u Bosni i Hercegovini, Agencija putem različitih aktivnosti, te pružanjem informacija o svom radu, kontinuirano jača svijest javnosti o zaštiti osobnih podataka i privatnosti.

Sarajevo-Capajevo, Vilsonovo šetalište broj 10. - Вилсоново шеталиште број 10.,
Tel/Tel ++387 33 726 250, faks/faks 726 251

Povodom obilježavanja europskog Dana zaštite podataka 28. siječnja Agencija je organizirala Press konferenciju.

Agencija se redovito odazivala pozivima i zahtjevima medija, te je u izvještajnom razdoblju bilo 40 aktivnosti prema medijima u koje spadaju priopćenja za javnost, izjave za medije, izravno sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama i pismeni odgovori na novinarska pitanja.

Na Web stranici Agencije na tri zvanična i na engleskom jeziku objavljeni su: Godišnje izvješće o zaštiti osobnih podataka u Bosni i Hercegovini za 2014; šest rješenja; četiri mišljenja; sedam presuda Suda BiH; sedam priopćenja za javnost; 11 tekstova vezanih za aktualnosti u polju zaštite osobnih podataka; 11 tekstova vezanih za aktivnosti Agencije; 26 u vezi tendera, obavještenja i odluka o kokurencijskim zahtjevima; Srednjoročni plan rada Agencije za razdoblje 2016.-2018., te Plan integriteta Agencije.

Za praćenje posjeta web stranici Agencije, u skladu sa pravilima sustava „e-vlade”, koristi se program Google Analytics. Ovaj program daje niz statističkih podataka o posjetama stranici. Broj posjetitelja koji su posjetili web stranicu Agencije i koji su prilikom te posjete aktivno pregledali sadržaj tijekom 2015. godine je 1436.

- Pristup informacijama

Agencija je u prošloj godini zaprimila 10 zahtjeva za slobodan pristup informacijama, koje je u zakonski propisanim rokovima odobrila i podnositeljima dostavila tražene informacije. Dakle, nije bilo slučajeva odbijanja zahtjeva podnesenih po Zakonu o slobodi pristupa informacijama u BiH.

- Help desk

Temeljna svrha uspostavljanja HELP DESK-a je da zainteresirane osobe mogu putem kontakt telefona postaviti konkretna pitanja iz oblasti zaštite osobnih podataka.

Putem kontakt telefona zaprimljeno je 557 upita od strane fizičkih i pravnih osoba i svima je dat pravni savjet.

Najveći broj upita se odnosio na videonadzor, davanje osobnih podataka trećoj strani, uzimanje biometrijskih podataka u svrhu kontrole prisustva na poslu, uvid u konkursnu dokumentaciju od strane kandidata, prikupljanje uvjerenja u konkursnoj proceduri, registracija u Središnjem registru i sačinjavanje evidencije o zbirkama osobnih podataka, davanje podataka umrle osobe, davanje podataka o pacijentu i pruženoj ljekarskoj pomoći poslodavatelju, objava osobnih podataka na oglasnim pločama i internetu, brisanje osobnih podataka nakon zatvaranja računa u bankama, tonski snimak sjednica, pravo na traženje preslike osobne iskaznice i obrada JMB, obrada posebnog staža, tajnost plaća u javnim tijelima, prijenos osobnih podataka u inozemstvo, objava podataka u legatu, obrada osobnih podataka i otvaranje lažnog profila na Facebook-u, video i audio nadzor na radnom mjestu, traženje osobnih podataka na temelju zakona o slobodi pristupa informacijama, objava spiska dužnika na oglasnoj ploči od strane predstavnika etažnih vlasnika i održavatelja zajedničkih prostorija, izravni marketing, davanje zapisnika o obavljenom inspekcijskom nadzoru trećoj strani, obrada osobnih podataka vozača koji voze vozila u kojima je ugrađen GPS uređaj, da li se zadire u privatnost ako poslodavatelj vrši provjeru načina korištenja službene opreme (telefon, laptop), traženje osobne iskaznice prilikom plaćanja računa za vodu u banci, traženje podataka o nacionalnosti od uposlenika radi evidencije korištenja slobodnih dana za vjerske praznike.

3.13. Međunarodna suradnja

Po prirodi svog posla Agencija je upućena na međunarodnu suradnju. Jedna od obveza Agencije odnosi se na sudjelovanje na različitim radionicama, obukama, seminarima, naročito međunarodnim konferencijama i radnim grupama kao aktivni član ili promatrač. Shodno mogućnostima, Agencija nastoji redovito i aktivno sudjelovati na međunarodnom planu i na taj način doprinosti kontinuiranom razvoju rada, pronalaženju boljih rješenja, usklađivanju zakonodavstva Bosne i Hercegovine u području zaštite osobnih podataka s europskim i svjetskim normama i standardima, te ispunjavati obveze koje proizlaze iz međunarodnih konvencija koje je Bosna i Hercegovina potpisala i ratificirala. Ostvarena je konkretna suradnja sa relevantnim međunarodnim tijelima i organizacijama, kao i tijelima iz regiona.

U izvještajnom razdoblju predstavnici Agencije sudjelovali su u sljedećim događajima na međunarodnom planu:

1. Europskoj konferenciji tijela za zaštitu podataka (ECDPA) – tzv. Proljetna konferencija koja je održana 19. i 20.05.2015. u Manchesteru, u organizaciji britanskog Ureda povjerenika za informacije. Glavna tema Konferencije bila je „Upravljanje digitalnom budućnosti – Budimo praktični“. Sudionici Konferencije bili su predstavnici 54 tijela za zaštitu osobnih podataka, predstavnik Europskog supervizora za zaštitu podataka, te međunarodne organizacije i tvrtke kao što su BBC televizija i Hewlett-Packard. Konferencija se organizirala s ciljem razmjene iskustava i mišljenja i fokusirala na temu zaštite podataka u praksi, naročito u doba digitalizacije društva.

2. 37. Međunarodnoj konferenciji povjerenika za zaštitu podataka i privatnosti (ICDPPC) pod nazivom „Izgradnja mostova“, koja je održana 26.-29.10.2015. u Amsterdamu, u organizaciji holandskog tijela za zaštitu podataka. Međunarodna konferencija predstavlja godišnji sastanak tijela za zaštitu podataka, a ove godine razgovaralo se o načinu izgradnje mostova između različitih režima za zaštitu podataka i privatnosti koji postoje širom svijeta.

3. Prvoj radionici u okviru Projekta PHAEDRA II, pod nazivom Suradnja između tijela za zaštitu podataka unutar GDPR-a: prospekti, praksa i liste stvari koje je potrebno uraditi, u organizaciji PHAEDRA Projekt Konzorcija, koja je održana u sklopu 37. Međunarodne konferencije. Cilj Radionice, upućene europskim tijelima za zaštitu podataka i odabranim kreatorima politike, bio je predstavljanje prvih rezultata Projekta, kao i diskusija o nekoliko hitnih pitanja vezanih za nove modele suradnje u okviru opće Uredbe o zaštiti podataka, te prevazilaženje praktičnih prepreka za učinkovitu suradnju između tijela za zaštitu podataka.

4. Plenarnoj sjednici Savjetodavnog odbora Konvencije za zaštitu pojedinaca glede automatske obrade osobnih podataka (T-PD) u Vijeću Europe u Strasbourgu. Odbor je ustanovljen člankom 18. Konvencije za zaštitu pojedinaca glede automatske obrade osobnih podataka (ETS 108). Prema redovitoj proceduri za sve članove T-PD-a, a na zahtjev Tajništva, prije održavanja 32. plenarne sjednice T-PD-a, dostavljeno je Izvješće o najznačajnijim aktivnostima Agencije za razdoblje 06.2014.-05.2015.

5. Konferenciji tijela za zaštitu podataka Središnje i Istočne Europe (CEEDPA), koja je održana 29. i 30.04.2015. u Durres-u u organizaciji albanskog Povjerenika za zaštitu informacija i podataka. Glavna tema ovogodišnjeg sastanka bila je „Privatnost i tehnologija: Izazovi i mogućnosti“. Cilj Konferencije je razmjena iskustava iz prakse, kao i razgovori o onome što zemlje sudionice najviše brine u budućnosti vezano za zaštitu podataka.

6. 27. Radionici upravljanja slučajem koja je održana je 28. i 29.09.2015. u Tirani u organizaciji albanskog Povjerenika za informacije i zaštitu podataka. Radionica je utemeljena kao podgrupa

Europske konferencije tijela za zaštitu podataka. Cilj Radionice je razmjena informacija o praktičnim pitanjima, te promoviranje suradnje između tijela za zaštitu podataka.

7. Međunarodnoj konferenciji „Povjerenje, privatnost i sigurnost osobnih podataka u digitalnom svijetu“ koja je održana 17.-19.11.2015, u Sofiji, u organizaciji nacionalnog nadzornog tijela, Komisije za zaštitu osobnih podataka. Konferencija je bila prilika za predstavnike državnih tijela za zaštitu podataka iz zemalja članica EU i Jugoistočne Europe, zajedno sa univerzitetima i istražiteljskim središtima, nevladinim sektorom i vodećim IT tvrtkama sa obje strane Atlantika, da se sastanu i razgovaraju o zaštiti privatnosti i zaštiti osobnih podataka u digitalnom svijetu.

8. 6. Međunarodnoj konferenciji „Rad državnih i međunarodnih nadležnih tijela u zaštiti osobnih podataka“, koja je održana 10.11.2015. u Moskvi, u organizaciji Ministarstva veza i masovnih komunikacija Ruske Federacije i neovisne neprofitne organizacije Radio Spectrum.

9. TAIEX Radionici „Zaštita osobnih podataka stranaca“, koja je održana je 24. i 25.02.2015, u Skoplju u organizaciji Ministarstva unutarnjih poslova Makedonije i makedonske Direkcije za zaštitu osobnih podataka, u suradnji i koordinaciji sa TAIEX programom podrške Europske komisije. Cilj radionice bio je unaprjeđivanje znanja o zajedničkom europskom sastavu azila, a u isto vrijeme podizanje svijesti o povezanim zahtjevima za zaštitu podataka.

10. Konferenciji o računarstvu u oblaku (Cloud Computing Conference) koja je održana 03.06.2015. u Sarajevu, u organizaciji Američke trgovačke komore u BiH s ciljem da se prezentiraju eventualne dobiti za BiH kompanije ukoliko bi se koristili cloud servisi. Na Konferenciji su se predstavile BiH kompanije koje nude cloud servise, a prezentatori su govorili o vlastitim iskustvima te ponudama kompanija koje su predstavljali.

11. „Edukacijskoj konferenciji o izazovima privatnosti“, koja je održana je 21. i 22.06.2015, u Skoplju u organizaciji makedonske Direkcije za zaštitu osobnih podataka, Google-a, OSCE Misije u Makedoniji i Ministarstva spoljnih poslova Kraljevine Norveške, povodom obilježavanja 10 godina postojanja makedonske Direkcije za zaštitu osobnih podataka.

- Posjete predstavnika inozemnih tijela za zaštitu osobnih podataka

U ovom izvještajnom razdoblju Agenciju su posjetili Predsjednik Ureda za zaštitu osobnih podataka Republike Češke i Povjerenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti Republike Srbije, sa suradnicima. Susret je bio prilika za razmjenu iskustava o budućim pregovorima sa Europskom Unijom, te s tim u vezi sa očekivanim obvezama Agencije u procesu daljnjeg usklađivanja domaćeg zakonodavstva sa europskim standardima.

Agenciju je posjetio i Zamjenik ravnatelja Direkcije za zaštitu osobnih podataka Republike Makedonije. Tijekom posjete razgovaralo se o poboljšanju regionalne suradnje, o pristupanju specijalnim tijelima koja se bave zaštitom osobnih podataka u cilju jačanja kapaciteta, a sve u sklopu projekta „Kontinuirana podrška unaprjeđenju sustava za zaštitu osobnih podataka“

Agencija nije bila u mogućnosti da iz financijskih razloga, kao i zbog nedovoljnog broja uposlenih, odgovori sudjelovanjem svojih predstavnika na sve dobijene pozive u vezi sa značajnim međunarodnim dešavanjima na polju zaštite podataka i privatnosti. Navodimo:

- poziv Tajništva Generalnog inspektora za zaštitu osobnih podataka u Poljskoj, na proslavu povodom obilježavanja 9. europskog Dana zaštite podataka u Briselu, u organizaciji stalnog Predstavništva Poljske pri EU;
- poziv na 8. Međunarodnu konferenciju CPDP - Kompjutori, privatnost i zaštita podataka „Zaštita podataka u pokretu“ u Briselu;

- poziv na Međunarodnu konferenciju „Nove tehnologije i ljudska prava“ u Strasbourgu u organizaciji Odbora za bioetiku pod pokroviteljstvom belgijskog predsjedanja Odbora ministara;
- poziv Pravnog izdavaštva Lexxion, sa sjedištima u Berlinu i Briselu, na Radionicu „Međunarodni izvoz podataka - Kuda idu EU-SAD prijenosi podataka“ u Briselu;
- poziv Tajništva Međunarodne konferencije povjerenika za zaštitu podataka na Godišnji sastanak o jačanju suradnje u Ottawi, Kanada u organizaciji Povjerenika za privatnost Kanade;
- poziv Udruženja frankofonih tijela za zaštitu osobnih podataka na 8. Konferenciju o zaštiti osobnih podataka u Briselu u organizaciji AFAPDP-a u suradnji sa Međunarodnom organizacijom frankofonije i Komisije za zaštitu privatnosti komesara u Belgiji;
- poziv na Konferenciju Vijeća Europe „Sloboda izražavanja: i dalje preduvjet za demokratiju?“;
- poziv na Intenzivnu dvodnevnu obuku o usklađenosti sa zaštitom podataka pod nazivom „Zaštita podataka i EU financiranja jedinstvenog digitalnog tržišta“ u Briselu u organizaciji Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskog fonda u digitalnoj infrastrukturi i drugi.

S druge strane, ovo je pokazatelj da je Agencija prepoznata kao relevantan i ozbiljan partner kada je u pitanju zaštita osobnih podataka i na međunarodnoj sceni.

- Mišljenja u vezi sa prijenosom osobnih podataka u inozemstvo

Međunarodna suradnja sa predstavnicima privatnog i javnog sektora ostvaruje se i kroz davanje stručnih mišljenja o prijenosu osobnih podataka u inozemstvo, te davanju odgovora na različite domaće i inozemne upite.

Agencija je izvještajnom razdoblju dala 12 mišljenja u vezi sa prijenosom osobnih podataka u inozemstvo.

3.14. Suradnja sa kontrolorima

U izvještajnom razdoblju Agencija je provodila i suradnju sa kontrolorima, između ostalog, i sudjelovanjem na konferencijama koje su imale za predmet unaprijeđenje i zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda i jačanju svijesti javnosti o značaju zaštite osobnih podataka.

Predstavnici Agencije sudjelovali su konferencijama:

1. Konferencija „Ostvarivanje i zaštita ljudskih prava i sloboda kroz zakonodavni okvir, trenutno stanje i planovi institucija BiH u oblasti ljudskih prava“ koju je organizirala Zajednička komisija za ljudska prava Parlamentarne skupštine BiH.
2. Konferencija „Sukob interesa i imovinski kartoni - dugoročna rješenja za zakonski i institucionalni okvir“ koju je organizirao Transparency International Bosne i Hercegovine.
3. Sastanak koji je održan u Parlamentarnoj skupštini BiH u vezi provođenja Twinning projekta pod nazivom „Jačanje uloge Parlamenta u Bosni i Hercegovini u kontekstu europskih integracija“. Sastanak sa stručnjacima USAID-ovog projekta podrške pravosuđu BiH, Komponenta 2, u vezi pitanja o izvršnom postupku.
4. Sastanak sa predstavnicima CIN-a u vezi Zakona o slobodi pristupa informacijama i davanja informacija koje su pod kontrolom javnih tijela.
5. Promociji publikacije „Priručnik za transparentno financiranje u organizaciji civilnog društva prema standardima Europske unije“, koji je kreiran u okviru realizacije Projekta „Jačanje kapaciteta vladinih institucija za sudjelovanje u političkom dijalogu sa civilnim društvom“ podržanog od strane Delegacije Europske komisije.

Drugi vid suradnje sa kontrolorima ostvaren je kroz održavanje zajedničkih sastanaka, a u cilju razjašnjenja pojedinih pitanja zaštite osobnih podataka.

Predstavnici Agencije sudjelovali su na sljedećim radnim sastancima:

1. Radnom sastanku, po pozivu Ministarstva financija i trezora BiH, radi usaglašavanja sporazuma između Vlade Sjedinjenih Američkih Država o suradnji za provođenje FATCA-e. Cilj ovog sporazuma je implementacija Zakona o obavljanju poreskih obveza u odnosu na račune u stranim finansijskim institucijama.
2. Sastanku sa predstavnicima Federalnog ministarstva za pitanje branitelja i invalida obrambeno-oslobodilačkog rata u vezi primjene Zakona o zaštiti osobnih podataka.
3. Sastanku sa predstavnicima Središta za društvena istraživanja Analitika, neovisnog istražiteljskog instituta iz Sarajeva u vezi implementacije projekta „Otvorenost javnih podataka-inicijativa civilnog društva za politike i prakse otvorene vlasti“.
4. Sastanku sa predstavnicima Ureda specijalnog predstavnika Europske Unije u BiH u vezi zaštite osobnih podataka u policijskom sektoru.
5. Sastanku sa predstavnikom Federalne uprave za inspekcijske poslove i advokatom u vezi Projekta ICIS, tzv. „Poslovno-inspekcijska interoperabilnost“.
6. Sastanku sa predstavnicima Ministarstva unutarnjih poslova RS u vezi načina popunjavanja obrazaca i prijave Evidencija o zbirkama osobnih podataka.
7. Sastanku sa Upravnikom Pritvorske jedinice Zavoda za izvršenje kaznenih sankcija, Ministarstva pravde BiH u vezi uspostave videonadzora u Pritvorskoj jedinici i načina popunjavanja obrazaca i prijave Evidencija o zbirkama osobnih podataka.
8. Sastanku sa predstavnicima Uprave za neizravno oporezivanje BiH u vezi načina popunjavanja obrazaca i prijave Evidencija o zbirkama osobnih podataka.
9. Sastanku sa predstavnicima Ministarstva sigurnosti BiH u vezi primjene Zakona o zaštiti tajnih podataka.
10. Sastanku sa predstavnikom tvrtke Interquality d.o.o. Sarajevo radi konzultacija u vezi sa izradom procedura za procese inspekcije, prigovora i prekršajnog postupka.
11. Sastanku sa predstavnicima Državne agencije za istrage i zaštitu – SIPA u vezi razjašnjenja pojedinih pitanja u vezi primjene Zakona o zaštiti osobnih podataka.
12. Sastanku sa predsjednicom Udruženja za zaštitu štediša, povodom prijave koju je Udruženje podnijelo Agenciji u vezi prijenosa osobnih podataka građana koji imaju potraživanja na temelju stare devizne štednje prema Ljubljanskoj banci iz Slovenije.
13. Sastanku sa predstavnicima Republičke geodetske uprave RS u vezi načina izvršenja Rješenja Agencije izdanog Republičkoj geodetskoj upravi RS.
14. Dva sastanka sa predstavnicima Ministarstva za educiranje, nauku i mlade Kantona Sarajevo u vezi Izmjena i dopuna Zakona o temeljnom odgoju i edukaciji i Zakona o srednjem educiranju kojim se regulira obrada osobnih podataka u sustavu EMIS.
15. Sastanku sa članovima Komisije za zaštitu ljudskih prava i sloboda Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH u vezi izmjena i dopuna Zakona o matičnim knjigama Federacije BiH.

Pored navedenog, održani su i sastanci sa: predstavnicima delegacije Europske komisije u BiH u vezi sa aktivnostima Agencije u prethodnom razdoblju i sa projekt koordinatorom u Transparency International Bosne i Hercegovine u vezi ranijih aktivnosti Agencije na izmjenama Zakona o slobodi pristupa informacijama.

- Obuke za kontrolore

U organizaciji tijela za državnu službu u Bosni i Hercegovini, za državne službenike su održane po dvije obuke iz oblasti zaštite osobnih podataka na svim razinama vlasti, kako slijedi:

*Sarajevo-Carajeva, Vilsonovo šetalište broj 10. -Вилсоново шеталиште број 10.,
Tel/Тел ++387 33 726 250, факс/факс 726 251*

1. U organizaciji Agencije za državnu službu BiH, za državne službenike uposlene u institucijama Bosne i Hercegovine, održane dvije obuke u Sarajevu. Obukama je prisustvovalo ukupno 39 državnih službenika.
2. U organizaciji Agencije za državnu službu Federacije BiH, za državne službenike uposlene u institucijama Federacije BiH, održane dvije obuke, i to u Bihaću i Livnu. Obukama je prisustvovalo ukupno 54 državna službenika
3. U organizaciji Agencije za državnu upravu Republike Srpske, za državne službenike uposlene u institucijama Republike Srpske, održane dvije obuke u Banja Luci. Obukama su prisustvovala 122 državna službenika.
4. U organizaciji Vlade Brčko distrikta BiH, Odjeljenje/Odjel za stručne i administrativne poslove- Pododjel za ljudske resurse, održane dvije obuke za državne službenike u tijelima Vlade Brčko distrikta BiH u Brčkom. Obuci je prisustvovalo ukupno 80 državnih službenika.

U organizaciji Agencije, održana je jednodnevna obuka na temu „Primjena zakona o zaštiti osobnih podataka“ za kontrolore iz komunalne oblasti. Obuci je prisustvovalo 15 predstavnika iz 11 komunalnih poduzeća.

U suradnji sa Pravnim fakultetom u Sarajevu, održano je predavanje na temu „Primjena zakona o zaštiti osobnih podataka“ za studente Pravnog fakulteta. Predavanju je prisustvovalo 20 studenata.

3.15. Normativni dio i administracija

U 2015. godini sačinjeni su jedan pravilnik, pet odluka i pet rješenja.

U izvještajnom razdoblju, prikazano statistički, od administrativnih aktivnosti urađeno je sljedeće:

- primljeno je i formirano 1018 novih predmeta,
- protokolirano je 8504 akata (dolazni, otpremljeni i vlastiti),
- unutar Agencije, po sektorima i odsjecima zadužen je 3536 akt,
- primljeno je i protokolirano 262 računa,
- primljeno je i protokolirano 112 službenih glasnika i 52 stručnih časopisa,
- Putem kurira, PTT-a i e-maila iz Agencije otpremljeno je 2449 akata (kurirom 312, putem e-maila 816 i putem PTT-a 907),
- arhivirano je 1410 predmeta, u upisnik UP1 upisano je 309 rješenja, u upisnik UP2 upisana su 2 rješenja.

Također, kao redovite ostale aktivnosti, u izvještajnom razdoblju urađeno je sljedeće:

- Godišnje izvješće o podnesenim zahtjevima za slobodan pristup informacijama instituciji Ombudsmena za ljudska prava BiH
- Godišnje izvješće Vijeću ministara BiH i Ministarstvu pravde BiH o rješavanju upravnih stvari u upravnom postupku
- Obrasci RAP 1- Godišnje izvješće i isti proslijeđeni Uredu koordinatora za reformu javne uprave
- Sačinjen je Plan javnih nabavki Agencije za 2015. godinu
- Izvješće o provođenju Plana borbe protiv korupcije Agenciji za prevenciju korupcije
- Pripremljeni prpratni akti Web redakciji
- Dostavljen je popis građe Arhivu BiH
- Obavljeno je pakovanje i obilježavanje arhivske i registraturne građe nastale u 2013. godini
- Sačinjen je Program rada Agencije za zaštitu osobnih podataka u Bosni i Hercegovini za 2016. godinu

- Izrada Srednjoročnog plana rada za razdoblje 2014-2016. godina
- Sačinjeno je Godišnje izvješće o radu
- Sačinjen je Plan predviđenih sredstava Agencije za službena putovanja u 2015. godini
- Sačinjena je i dostavljena Parlamentarnoj skupštini, kao Odgovor na poslaničko pitanje ažurirana tabela zakupa, te detaljna informacija o zakupu poslovnog prostora za potrebe Agencije.

3.16. Proračun – javne nabavke

Zakonom o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2015.godinu („Sl.glasnik BiH“ 40/15), odobrena su sredstva iz Proračuna institucija BiH za potrebe rada Agencije za 2015. godinu u visini od 1.318.000 KM. Ukupno odobrena sredstva su se odnosila na tekuće izdatke u iznosu od 1.303.000 KM i kapitalne izdatke u iznosu od 15.000 KM.

Prema podacima, stanje izvršenja Proračuna od 01.01.2015 - 31.12.2015. prikazano je u sljedećoj tabeli:

Red. br.	Vrsta rashoda	Ekonom. kod	Odobreno za razdoblje siječanj - prosinac	Utrošeno za izvještaj o razdoblje siječanj - prosinac	Razlika-Raspolož. sredstva	Procenat izvršenja %
	TEKUĆI IZDACI		1.303.000	1.182.820	120.180	90,77
1	bruto plaće i naknade	6111	942.000	884.423	57.577	93,88
2	naknade troškova uposlenih	6112	102.000	87.985	14.015	86,25
3	putni troškovi	6131	28.000	18.687	9.313	66,74
4	izdaci telefonskih i poštanskih usluga	6132	27.000	19.773	7.227	73,23
5	izdaci za energiju i komunalne usluge	6133	0	0	0	0
6	nabavke materijala	6134	14.000	9.186	4.814	65,61
7	izdaci za usluge prijevoza i goriva	6135	14.000	6.881	7.119	49,15

8	unajmljivanje imovine i opreme	6136	116.000	115.635	365	99,68
9	izdaci za tekuće održavanje	6137	22.000	15.081	6.919	68,55
10	izdaci za osiguranje i bankarske usluge	6138	3.000	2.278	722	75,93
11	ugovorene usluge	6139	35.000	23.510	11.490	67,17
	II KAPITALNI IZDACI	8213	15.000	14.664	336	97,76
	UKUPNO		1.318.000	1.198.103	119.897	90,90

Sa 31.12.2015. utrošena sredstva Agencije iznose **1.198.103 KM**. Procenat izvršenja proračuna za razdoblje 01.01.2015 – 31.12. 2015. iznosi **90,90%**.

- Aktivnosti vezane za Proračun:

- Dostavljen Dokument okvirnog proračuna Agencije za zaštitu osobnih podataka u BiH za razdoblje 2016. do 2018. godine po programima, u pisanoj formi i putem BPMIS – Informacijskog sustava za planiranje i upravljanje proračunom, a na temelju Instrukcije za proračunske korisnike br. 1 i dostavljen Ministarstvu financija i trezora BiH.
- U skladu sa navedenom Instrukcijom, a u cilju formiranja baze podataka Informacijskog sustava planiranja i upravljanja proračunom dostavljeno – Izvršenje proračuna po programima za 2014. godinu i Odobreni proračun po programima za 2015. godinu.
- U skladu sa Zahtjevom MFiT za kandidiranje i ažuriranje podataka o projektima u sustavu za upravljanje javnim investicijama, dostavljen Ažurirani nacrt Programa javnih investicija BiH za razdoblje 2016. – 2018. godine, za projekat pod nazivom „Izgradnja upravne zgrade“.
- Dostavljen zahtjev za dodjelu sredstava iz proračuna za 2016. godinu, na temelju Instrukcije za proračunske korisnike br. 2 i dostavljen Ministarstvu finansija i trezora BiH.
- Dostavljen Ministarstvu financija i trezora BiH, Korigirani zahtjev za dodjelu sredstava iz proračuna za 2016. godinu na temelju odredbi Službene zabilješke o obavljenoj analizi zahtjeva za dodjelu sredstava iz proračuna za 2016. godinu, te u skladu sa dogovorom sa predstavnicima Ministarstva financija i trezora i Agencije.
- Dostavljeno Financijsko izvješće o izvršenju proračuna Agencije koji uključuje Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za 2015. godinu, te izrada periodičnih izvješća o izvršenju proračuna Agencije za 2015. godinu.
- U skladu sa Instrukcijom, sačinjeno je i Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za 2014. godinu i dostavljen je Agenciji za statistiku BiH.
- U skladu sa Instrukcijom za sačinjavanje operativnih/dinamičkih planova proračunskih korisnika u skladu sa Odlukom o privremenom financiranju institucija BiH za razdoblje siječanj - ožujak 2015. godine, sačinjen je operativni/dinamički plan rashoda za razdoblje siječanj - ožujak 2015. godine sa potrebnim obrazloženjem.
- U skladu sa Instrukcijom za sačinjavanje operativnih/dinamičkih planova proračunskih korisnika u skladu sa Odlukom o privremenom finansiranju institucija BiH za razdoblje travanj

- lipanj 2015. godine, sačinjen je operativni/dinamički plan rashoda za razdoblje travanj - lipanj 2015. godine sa potrebnim obrazloženjem.
- U skladu sa Obavjesti - Instrukcijom o načinu sačinjavanja operativnog plana za izvršenje Proračuna institucija BiH za 2015. godinu i o načinu praćenja programa posebnih namjena sačinjen je operativni plan dinamike rashoda za 2015. godinu.
- Na temelju Zakona o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2015. godinu, dostavljen je Ministarstvu financija i trezora, Zahtjev za izmjenu namjenske strukture kapitalnih ulaganja u 2015. godini sa potrebnim obrazloženjem.
- U skladu sa Obavjesti - Procedurom o prestrukturiranju rashoda proračunskih korisnika za 2015. godinu, dostavljen je Zahtjev za prestrukturiranje rashoda proračuna Agencije, a po donesenoj Odluci o prestrukturiranju rashoda od strane Ministarstva financija i trezora, sačinjen je i dostavljen dinamički plan rashoda Agencije.
- U skladu sa Obavjesti - Instrukcijom za praćenje izvršenja rashoda prema funkcionalnom klasificiranju i fondovima, počevši od 2015. godine, sačinjena je Odluka o klasificiranju rashoda proračuna Agencije po vladinim funkcijama.
- Sačinjen je Plan javnih nabavki Agencije za 2015. godinu.
- Izvršen je redoviti popis imovine i obveza Agencije za 2014. godinu, te sačinjeno Izvješće o popisu imovine i obveza Agencije za 2014. godinu.
- Dostavljen MFiT, Izvješće o popisu novčanih sredstava u blagajni Agencije na dan 31.12.2014.
- U skladu sa Najavom završne revizije za 2014. godinu, sačinjena je i dostavljena dokumentacija za izvršenje završne revizije, rad sa revizijom, te Odgovor na Izvješće o finansijskoj reviziji Agencije za zaštitu osobnih podataka u BiH za 2014. godinu Uredu za reviziju institucija BiH
- U skladu sa Najavom prethodne revizije za 2015. godinu, sačinjena je i dostavljena dokumentacija za izvršenje prethodne revizije Uredu za reviziju institucija BiH, kao i sam rad sa revizijom.
- Dostavljeno je Uredu za reviziju institucija BiH – Obavještenje o aktivnosti po preporukama revizije učinka u pogledu opravdanosti i mogućnosti uvođenja VoIP tehnologije.
- Dostavljen je Odgovor Uredu za reviziju na temelju aktivnosti vezanih za reviziju učinka na temu "Telekomunikacijska rješenja u institucijama BiH, koja se odnosi na analizu mogućnosti i opravdanosti uvođenja VoIP tehnologije u Agenciji.
- Sve prispjele fakture unijete su u KUF. Obavljeno je njihovo evidentiranje u odgovarajuće obrazce broj 1, 2, 3 i 4 i dostavljene su Sektoru za trezorsko poslovanje na unos u ISFU sustav. Navedena knjiženja uključuju: 247 računa, četiri naloga za knjiženje temeljnih sredstava, 77 naloga za knjiženje blagajne, 29 izdanih narudžbenica, 14 trebovanja, pet preknj. više obr. Telefona, dva preknjiženje konta, četiri naloga za rezerviranje, 15 izdatnice te jedan obrazac 1450.
- Od blagajničkih poslova obrađeno je: 11 naloga za službeni put u inozemstvo, 51 naloga za službeni put u zemlji, 77 blagajnička dnevnika, 25 naloga blagajne za uplatu, 115 naloga blagajne za isplatu, dva zahtjeva za podizanje gotovine Ministarstvu financija i trezora, obavljen polog sredstava u blagajnu i evidentiranje u blagajničkom dnevniku.
- Usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim kod temeljnih sredstava kroz popunjavanje tabela u Excelu i dostavljanje istih Ministarstvu financija i trezora mail-om na knjiženje.
- MFiT, Unos dokumentacije u ISFU sustav za stalna sredstva - mjesečno.
- Sačinjen je Dokument upravljanja rizicima u AZLP-u i dostavljen Sektorima Agencije na postupanje.
- Sačinjena je i dostavljena dokumentacija za obavljanje interne revizije u Agenciji.
- U skladu sa Zahtjevom Ministarstva financija i trezora, sačinjen je i dostavljen Pregled podataka o službenim vozilima Agencije u cilju sačinjavanja sveobuhvatne informacije o finansijskim učincima primjene Pravilnika o korištenju službenih vozila.

- Sačinjen je i dostavljen Službi za zajedničke poslove institucija BiH, Odgovor na Obavijest o zaključku Vijeća ministara BiH koja se odnosi na obvezu da sve institucije urade vlastite planove energetske učinkovitosti za objekte koji su vlasništvo BiH.
- Prисustvovanje Radionici „Jačanje upravljanja javnim financijama u BiH“.
- Obavljani su i drugi neophodni poslovi vezani za materijalno – finansijsko poslovanje koji uključuju: vođenje pomoćnih evidencija (utroška goriva, reprezentacije, mobilnih i fiksnih telefona, organiziranje putovanja u inozemstvo za uposlenika Agencije, praćenje realizacije potpisanih ugovora), praćenje utrošaka sredstava za tekuće izdatke, odgovori na IOS-e, arhiviranje arhivske građe nastale u 2015. godini.
- Javne nabavke:

U skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, i raspoloživim stanjem proračuna sačinjen je Plan javnih nabavki za 2015. godinu. Formirana je Komisija za javne nabavke koja je provodila postupke javnih nabavki u Agenciji.

Tijekom 2015. godine pokrenuti su i provedeni sljedeći postupci javnih nabavki:

1. Konkurentski postupci

a) Nabavka roba putem konkurentskog postupka iznosila je	46.721,59 KM
b) Nabavka usluga putem konkurentskog postupka iznosila je	0,00 KM
Ukupne nabavke putem konkurentskog postupka	<u>46.721,59 KM</u>

2. Izravni postupci

a) Nabavka roba putem izravnog postupka iznosila je	17.819,19 KM
b) Nabavka usluga putem izravnog postupka iznosila je	38.957,48 KM
Ukupne nabavke putem izravnog postupka	<u>56.776,67 KM</u>

UKUPNO NABAVKE **103.498,26KM**

O svim nabavkama donesena je Odluka o nabavci i dostavljana izvješća (u programu e-nabavke) prema Agenciji za javne nabavke BiH.

- Službena vozila

U izvještajnom razdoblju Agencija je raspolagala sa tri službena vozila i to: Pasat 2.0 TDI, Škoda Octavia 1.9TDI i Škoda Fabia 1.2HTP. Vozila su u ispravnom stanju i bez vidljivih nedostataka. Broj vozila ne odgovara potrebama Agencije, a dodatni problem predstavlja i rješenje koje proizlazi iz Pravilnika o uvjetima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH koje je usvojilo Vijeće ministara BiH. Naime, Pravilnikom je predviđeno da Agencija može raspolagati samo sa već postojećim brojem i kategorijom vozila, te da pravo korištenja imaju ravnatelj, zamjenik ravnatelja i u svrhe kurirsko-administrativnih poslova. Ovakvo rješenje dovodi u pitanje obavljanje temeljne djelatnosti Agencije, imajući u vidu činjenicu da inspektori Agencije vrše inspekcijske poslove na teritoriji čitave BiH i po službenoj dužnosti i po prigovorima građana. Nadalje, tu su postupci pred sudovima za prekršaje, obuke, razni sastanci i skupovi na kojima je neophodno sudjelovanje predstavnika Agencije i sl.

S tim u vezi, upućen je Prijedlog dopune Pravilnika Ministarstvu financija i trezora BiH i to prvi put 2014. godine, zatim u dva navrata 2015. i na kraju 11.02.2016. od kojeg su dobijena negativna mišljenja koja su za Agenciju neprihvatljiva. U svojim mišljenjima Ministarstvo navodi da su

*Sarajevo-Carajewo, Vilsonovo šetalište broj 10. -Вилсоново шеталиште број 10.,
Tel/Тел ++387 33 726 250, факс/факс 726 251*

primjenom Pravilnika napravljene uštede kao jedini razlog za negativno mišljenje. Agencija ne spori da su implementacijom Pravilnika učinjene uštede, naprotiv, podržavamo svaki oblik štednje u javnom sektoru ako je to realno i razumno.

Međutim, ovdje se radi o drugim pitanjima. Naime, kao što je naprijed navedeno prvo ovlaštenje Agencije jeste da „putem inspekcije vrši nadzor nad ispunjavanjem obveza propisanih ovim zakonom“. U članku 2. stavak (2) Pravilnika definirano je da su „službena specijalizirana vozila“ i vozila za obavljanje „... i inspeksijskih aktivnosti,...“. Samim tim, po automatizmu se u članku 13. Pravilnika trebala navesti i Agencija gdje su pobrojane institucije BiH koje obavljaju inspeksijske poslove. Zbog čega to nije urađeno nije poznato. Agencija je ovo pokušala ispraviti, ali bezuspješno jer Ministarstvo financija i trezora to ne omogućava već populizmom vrši zamjenu teza. Sadašnja situacija je neodrživa jer je Agencija onemogućena da obavlja jedno od svojih temeljnih ovlaštenja, čime se dovodi u pitanje opravdanost njenog postojanja. Uštede ne mogu dovoditi u pitanje zakonit rad institucija i nije nam jasan pravi razlog za negativno mišljenje Ministarstva financija.

- Izvješće revizije

Ured za reviziju institucija BiH, obavio je završnu reviziju finansijskih izvješća i usaglašenosti poslovanja sa odgovarajućim zakonima i propisima za 2014. godinu.

Prema mišljenju Ureda, finansijska izvješća Agencije prikazuju fer i istinito, po svim bitnim pitanjima, stanje imovine i obveza, prihoda i rashoda na dan 31.12.2014. i izvršenje proračuna za godinu koja se završila na navedeni datum u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvješćima Agencije tijekom 2014. godine bile su u svim značajnim aspektima usaglašene s odgovarajućim zakonima i propisima

Dakle, Agencija je finansijsko poslovanje u 2014. godini završila sa „pozitivnim mišljenjem“.

Aktivnosti koje se odnose na Najavu prethodne revizije za 2015. godinu uključuju pripremu dokumentacije za izvršenje prethodne revizije i sam rad sa revizijom.

U izvještajnom razdoblju dostavljena je dokumentacija za obavljanje interne revizije u Agenciji u skladu sa zahtjevom Parlamentarne skupštine BiH.

3.17. Kadrovska pitanja

Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Agenciji je sistematizirano 45 radnih mjesta. Trenutno je u Agenciji uposlano 26 službenika što je nedovoljno i predstavlja ozbiljan problem u radu Agencije. Svjesni smo trenutne teške finansijske situacije, međutim ne prihvatamo selektivan pristup odobravanju dodatnog upošljavanja. Ne umanjujući značaj ni jedne institucije, mada su mnoge svojim radom dovele isti u pitanje, cijenimo da se moraju ojačati kapaciteti Agencije.

- Izmjene Pravilnika o unutarnjoj organizaciji Agencije

Tijekom 2013. godine Agencija je pokrenula proceduru donošenja novog Pravilnika o unutarnjoj organizaciji. Razlog za donošenje Pravilnika je usklađivanje istog sa rješenjima koja proizilaze iz Odluke o načelima za utvrđivanje unutarnje organizacije tijela uprave Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 30/13) i Odluke o razvrstavanju radnih mjesta i kriterija za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 30/13).

*Sarajevo-Capajese, Vilsonovo šetalište broj 10. -Вилсоново шеталиште број 10.,
Tel/Fax ++387 33 726 250, faks/faks 726 251*

Shodno Odluci o razvrstavanju radnih mjesta i kriterija za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH, Agencija je dobila pozitivna mišljenja na dostavljene prijedloge opisa poslova od Komisije za analizu radnih mjesta. Agencija je dobila mišljenja Ministarstva Pravde i Ureda za zakonodavstvo čije smo prijedloge i sugestije prihvatili.

Međutim, Ministarstvo financija i trezora dalo je pozitivno mišljenje na prijedlog Pravilnika uz uvjet da se radno mjesto Referent – šef pisarnice ukine u predloženoj sistematizaciji. Ministarstvo svoj zahtjev obrazlaže "...da se predloženo radno mjesto ne sistematizira polazeći od činjenice da se poslovi Šefa pisarnice i referenta za poslove vođenja protokola i arhive mogu smatrati "istim ili sličnim", a naročito ako se ima u vidu da su poslove pisarne u dosadašnjem razdoblju neometano već obavljali sa istim brojem izvršitelja kako je navedeno u prijedlogu pravilnika (2 izvršitelja)." Za Agenciju je ovakav stav Ministarstva neprihvatljiv iz dva razloga. Prije svega, Poslovnik o radu Vijeća ministara u članku 31. jasno propisuje da je obrađivač dužan pribaviti, u pripremi nacrtu pravilnika prije dostavljanja Vijeću ministara, mišljenje „Ministarstva financija i trezora u pogledu financijskih sredstava ako provođenje zakona, odnosno drugog propisa zahtijeva osiguranje financijskih sredstava...“. Imajući u vidu da za provođenje ovog Pravilnika nisu potrebna dodatna financijska sredstva, mišljenje Ministarstva je nepotrebno. Nadalje, Ministarstvo se upustilo da daje mišljenje koje nije u njegovoj nadležnosti. Koji se poslovi mogu smatrati „istim i sličnim“ je u nadležnosti Ministarstva pravde u pogledu kojeg je isto dalo pozitivno mišljenje. I na kraju, nejasno je na temelju kojih činjenica je Ministarstvo izvelo zaključak da su se „...poslovi pisarne u dosadašnjem razdoblju neometano već obavljali...“. Naprotiv, Agencija je imala problema u proteklom razdoblju, ali su uspješno rješavani.

O čemu s radi. Vodeći računa o nadležnostima i djelokrugu rada Agencije, kao i ograničavajućim financijskim sredstvima, predloženim Pravilnikom broj izvršitelja u Agenciji je ostao isti, ali je promijenjena struktura uposlenih i to na način da je smanjen broj uposlenika, a povećan broj državnih službenika.

Uposlenička radna mjesta za administrativno tehničke poslove kod zamjenika i pomoćnika ravnatelja su ukinuta (ukupno četiri). Od toga je povećan je broj državnih službenika, i to stručnih savjetnika za inspeksijski nadzor za tri izvršitelja. Osim toga, predloženo je organiziranje pisarnice kao posebne cjeline u sastavu Sektora za administraciju i sistematiziranje radnog mjesta šef pisarnice – referent specijalista, u skladu sa važećim odlukama. Na ovaj prijedlog sistematizacije, izuzev sugestije u pogledu predloženog alternativnog stupnja stručne spreme, a što je i uvaženo, Ministarstvo pravde nije imalo primjedbi.

Razlog za uvođenje ovih rješenja u Prijedlogu pravilnika su dosadašnji pokazatelji i iskustva u radu Agencije, imajući u vidu njenu nadležnost i temeljnu funkciju koja proizilazi iz Zakona. Naime, temeljna djelatnost Agencije jeste na inspektorima Agencije i zbog toga je povećan broj istih sa sedam na deset. Isto se moglo postići ukidanjem radnih mjesta administrativno tehničkih poslova kod zamjenika i kod tri pomoćnika ravnatelja. Sasvim logično ukazala se potreba da se organizacijski ojača administracija s obzirom da se broj izvršitelja smanjio. Upravo zbog toga je predloženo formiranje pisarnice i uvođenje radnog mjesta šef pisarnice – referent specijalista. Ovim se postiže ekonomičnost, racionalnost i ekspeditivnost kao i ušteda financijskih sredstava i prostora.

Dodatan razlog za ovakvo rješenje jeste vođenje elektroničke baze podataka (elektronički protokol), službena eksterna i interna komunikacija elektroničkom poštom putem zvanične e-mail adrese Agencije, kao i uvođenje evidencija u skladu sa Zakonom o zaštiti tajnih podataka, čuvanje i arhiviranje dokumentacije sa oznakom tajnosti, kao i klasificiranje akta u skladu sa Listom kategorija registraturne građe sa rokovima čuvanja, a što je ugrađeno u opis poslova radnog mjesta šefa pisarnice. Naime, ukoliko se ne prihvati predloženo radno mjesto šef pisarnice, u Agenciji neće postojati sistematizirano radno mjesto za obavljanje navedenih poslova, koji ne mogu biti

dodijeljeni nekom drugom izvršitelju obzirom na sistematizaciju uposleničkih radnih mjesta, a da se ne pominje odgovornost rukovanja i čuvanja dokumentacije sa oznakom tajnosti, čijem pristupu treba i posebna dozvola izdana od Ministarstva sigurnosti BiH. Za radno mjesto referent za poslove vođenja protokola i arhive nije previđeno vođenje elektroničkog protokola, eksterna i interna komunikacija elektroničkom poštom, rukovanje i čuvanje dokumentacije sa oznakom stupnja tajnosti, rukovanje i čuvanje pečata kao ni klasificiranje predmeta u skladu sa Listom kategorija registraturne građe, a što je obveza u skladu sa propisima koji se odnose na obavljanje uredskog i arhivskog poslovanja. Iz naprijed navedenog je vidljivo da se sistematizacija i odgovornost radnih mjesta šef pisarnice i referent za poslove vođenja protokola i arhive znatno razlikuju.

Prijedlog pravilnika usklađen sa Zakonom o upravi kako u dijelu koji se odnosi na načela unutarnje organizacije Agencije tako i ovlaštenja, obveze i odgovornosti rukovoditelja tijela čime se osigurava racionalna organizacija rada, učinkovito obavljanje poslova i uspješno rukovođenje. Isti je rađen u pravcu dugoročnog rješenja i osiguranja profesionalnog obavljanja poslova, a sve u skladu sa propisima.

- Agencija kao jedan od prioriteta podržava i osposobljavanje svojih službenika kako bi isti mogli na profesionalan način obavljati svoje obveze. Službenici Agencije su prisustvovali na 33 konferencije, obuke, seminara i radionice. Državni službenici i uposlenici Agencije pohađali su 26 obuka u organizaciji Agencije za državnu službu BiH i 17 obuka u organizaciji drugih institucija.

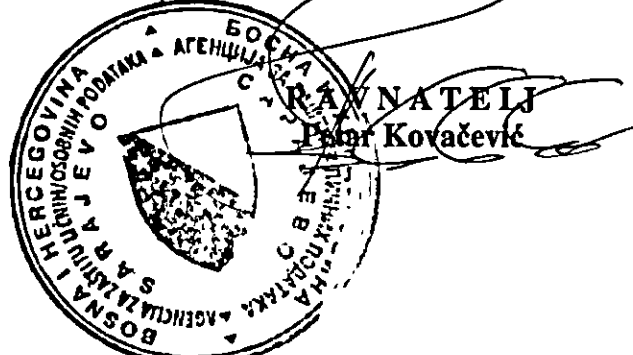
IV. ZAKLJUČCI

Agencija nije zadovoljna stanjem u oblasti zaštite osobnih podataka u Bosni i Hercegovini kako u formalnom tako i faktičkom smislu. Međutim, izražavamo zadovoljstvo napretkom koji je učinjen u oblasti zaštite osobnih podataka u Bosni i Hercegovini u 2015 godini. Zaštita osobnih podataka iz godine u godinu u našoj zemlji doživljava sve veću afirmaciju.

Potrebno je ponoviti da se države u demokratskom svjetlu najbolje legitimiraju upravo odnosom prema ljudskim pravima što podrazumijeva i odnos i prema institucijama koje se bave zaštitom ljudskih prava gdje značajno mjesto ima Agencija. Zbog toga je od izuzetnog značaja podrška Agenciji od zakonodavne, sudske i izvršne vlasti. Agencija bez adekvatnih ljudskih i finansijskih potencijala neće moći adekvatno odgovoriti svojim nadležnostima što će se negativno odraziti i na zaštitu ljudskih prava ali i na javni interes.

Zaštita osobnih podataka je živa materija. Činjenice da je teško zamisliva životna situacija bez obrade ocobnih podataka, te gotovo neograničena tehnološka dostignuća, govore o zahtjevnosti poslova kojima se bavi Agencija. O značaju i aktualnosti govori i da je jedan od prioriteta rada Europska komisija u 2016. godini reforma zakonodavstva o zaštiti osobnih podataka.

Agencija će u skladu sa svojim nadležnostima i u granicama svojih mogućnosti nastaviti profesionalno i hrabro štiti osobne podatke i u narednom razdoblju.

SADRŽAJ

I. U V O D.....	2
II. SEKTORSKA ZAŠTITA OSOBNIH PODATAKA.....	3
2.1. Zaštita osobnih podataka i Tužiteljstvo BiH.....	3
2.2. Zaštita osobnih podataka i međunarodna suradnja	5
2.3. Policijska hapšenja i zaštita osobnih podataka.....	6
2.4. Zakon o slobodi pristupa informacijama.....	7
III. RAD AGENCIJE ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA U BOSNI I HERCEGOVINI.	8
3.1. Nadležnosti.....	8
3.2. Ovlaštenja	8
3.3. Neovisnost Agencije.....	9
3.4. Inspekcijski nadzori.....	10
3.4.1. Redoviti inspekcijski nadzori.....	10
3.4.2. Revizijski inspekcijski nadzori	12
3.4.3. Izvanredni inspekcijski nadzori	12
3.4.4. Žalbe kontrolora	12
3.4.5. Inspekcijski nadzori iz 2014. godine	12
3.4.6. Usporedni podaci za 2009 – 2015	13
3.5. Prigovori	13
3.5.1. Rješavanje po prigovorima	14
3.5.1.1. Prigovori protiv kontrolora u javnom sektoru	14
3.5.1.2. Prigovori protiv kontrolora iz privatnog sektora	15
3.5.1.3. Primjeri iz prakse	15
3.5.1.4. Prigovori koji nisu okončani u izvještajnom razdoblju	19
3.5.2. Prigovori iz 2014. godine, riješeni u izvještajnom razdoblju.....	19
3.5.3. Usporedni podaci za 2009 – 2015	19
3.5.4. Izvješća o odbijenim zahtjevima nositelja podataka	20
3.6. Postupci po službenoj dužnosti.....	20
3.6.1. Rješavanje po službenoj dužnosti.....	21
3.6.1.1. Primjeri iz prakse	21
3.6.2. Usporedni podaci za 2009 – 2015	24
3.7. Kažnjavanje – prekršajni nalozi.....	25
3.8. Upravni sporovi	29
3.8.1. Usporedni podaci za 2009 – 2015	31
3.9. Mišljenja	32
3.9.1. Stručna mišljenja Agencije	32
3.9.2. Primjeri iz prakse	33
3.9.3. Mišljenja na zakone, podzakonske akte i druge pravne akte.....	34
3.9.4. Usporedni podaci za 2009 – 2015	37
3.10. Središnji registar.....	38
3.11. Informacijski sustav	39
3.12. Javnost rada i suradnja sa medijima.....	40
3.13. Međunarodna suradnja.....	42
3.14. Suradnja sa kontrolorima	44
3.15. Normativni dio i administracija	46
3.16. Proračun – javne nabavke.....	47
3.17. Kadrovska pitanja.....	51
IV. ZAKLJUČCI.....	53
SADRŽAJ	54